

Bemoei u ermee!

Tijdens een persconferentie dinsdag jl., in aanwezigheid van VU-voorzitter *Geert Bourgeois*, ondervoorzitter *Geert Lambert*, Vlaams VU&ID-parlementslid *Margriet Hermans* en de woordvoerders van ID en VU heeft de alliantie haar campagne voor de nakende gemeente- en provincieraadsverkiezingen voorgesteld.

De alliantie gaat de electorale strijd aan met de slogan 'VU&ID verbindt wie ongebonden is'.

„Ik ben uitermate tevreden met deze slogan”, aldus een opgetogen *Geert Bourgeois*. „Hij is een schitterende synthese van onze samenhangtheidstheorie. Wij hebben steeds gestreefd naar een samengaan van het vrije individu met de solidaire gemeenschap. Wij zijn geen yuppies: we staan voor rechten en plichten. En wij hebben ons steeds gericht naar hen die ongebonden zijn. Wij zijn altijd diegenen geweest die de Vlamingen hebben leren recht lopen en de klemtoon hebben gelegd op de nood aan ontzuiling en depolitisering.”

Samen met ID wil de VU die koers aanhouden. Bovendien wordt de Vlaamse burger op een ietwat uitdagende, assertieve wijze uitgenodigd om op dezelfde trein te stappen. „We zullen foto's tonen van verloederde bossen of andere zaken die verkeerd lopen. Daaronder zal staan: „Bemoei u ermee!”. Wij bieden ons engagement aan, we vra-

gen de bevolking om daarin mee te stappen.”

De VU-voorzitter weigert om aan de nakende gemeente- en provincieraadsverkiezingen nationale besluiten te koppelen. „Nee, wij hechten bijzonder veel belang aan de lokale democratie. Het zou dan ook onlogisch zijn om plaatselijke verkiezingen in het licht van de nationale politiek te zien. Al kan ik niet ontkennen tevreden te zijn met onze communautaire resultaten. De defederalisering van Landbouw en Buitenlandse Handel staat voor de deur. Na de gemeenteraadsverkiezingen, zo is met premier *Verhofstadt* afgesproken, wordt de splitsing van de gemeente- en provinciewet behandeld en vanaf 2001 zetten we verdere stappen in de richting van fiscale autonomie.”

Geert Bourgeois is tevens opgelucht over de samenwerking met de alliantiepartner. „Overall en binnen iedere partij zijn er al eens ambities die botsen. Afgezien daarvan verloopt de lijstvorming bijzonder vlot.” Vooralsnog neemt VU&ID in 87 plaatsen, waaronder de 12 centrumsteden deel onder VU&ID-vlag. Een cijfer dat hoger ligt in vergelijking met de gemeenteraadsverkiezingen van 1994 toen in een 80-tal gemeenten als 'VU' werd deelgenomen. In nog eens 73 andere gemeenten vormt VU&ID een kartel met andere lijsten.

(evdc)

02 JUNI 2000
DINSDAG 1 JUNI 2000
45de JAARGANG - Nr. 22 - 35Fr.
VLAAMS-NATIONAAL WEEKBLAD

VU&ID-campagnestartdag
Zaterdag 24 juni 2000

Programma en practica zie pagina 10.

Het lijkt er op dat de federale regering haar agenda naar de omstandigheden heeft geschikt. Behoudens verrassingen zijn geen grote daden meer te verwachten, belangrijke en of nachtelijke debatten zijn niet aangekondigd. Vanaf 10 juni zal er trouwens geen tijd meer zijn voor dat soort zaken want *Euro 2000* eist ons aller aandacht op. Niet alleen voor wat zich op de grasmat afspeelt, maar

Eurotopia 2000

vooral voor wat naast de stadions gebeurt. En daar zijn goede redenen voor want voetbal wordt niet door iedereen als een sportfeest beschouwd maar als gelegenheid om agressie te demonstreren. Maar de overheden hebben werkelijk aan alles gedacht. Nu worden ook nog de doktoren ingespannen om buitenlandse supporters met vreemde ziekten te signaleren. Is dat niet een beetje ver gezocht? Maar goed, het draagt allemaal bij tot het gave gevoel dat de brave burger overmant en hem aanzet de overheid te danken omdat zij werkelijk niets aan het toeval overlaat. Toch is het een utopie te denken dat alles kan voorzien worden. Utopia bestaat niet, Eurotopia nog minder. Dat is nu eenmaal zo in een tijd waarin alom gekte wordt gecreëerd. Wie de zaak wekenlang opschroeft, schept ver-

wachtingen en heeft het einde nog niet meegemaakt.

Verre van om weer eens tot een openbaar debat op te roepen, moet ons van het hart dat het met de professionele sporten onherroepelijk fout zit. Om te beginnen zou men de benaming 'sport' moeten schrappen, dit is gewoon een bedrijvigheid onderhevig aan de harde wetten van vraag en aanbod. Een handel

die zich bovendien in brede schemerzones afspeelt, waar onredelijk hoge sommen geld mee gemoeid zijn, waar bedrog blijkbaar mag, waar grootdoenerij mode is, waar overwinningen koopwaar zijn. Het kan allemaal omdat sport in het algemeen en voetbal in het bijzonder een 'heilige koe' is. Hoe lang reeds wordt volgehouden dat sport 'de spiegel van de maatschappij' is? Door deze leugen werden malafide praktijken, geweld op en naast het veld gedoogd en vergoelikt. Dit terwijl een van de principes van sporten precies eerbied voor de spelregels en voor de tegenstrever is. Sport en zeker ploegsporten zijn prachtig, gezond voor lichaam en geest, zij smeden vriendschappen die nooit overgaan.

Omdat professionele sportbonden com-

merciële ondernemingen zijn kunnen ze zich niet met flauwiteiten als fair play inlaten. Acties tegen geweld op het veld hebben ze zelden of nooit opgevolgd. Waar is de tijd dat Sportminister *Rika De Backer* campagnes hield voor geweldloze voetbalmatches? Dat was goed voor miniemen en kadettes, lachten de hoge omes van de voetbalbond, niet voor professionals. Toen de bond ten einde raad uitpakte met 'voetbal een feest' was het te laat, voetbal is oorlog...

In de climax naar de aftrap op 10 juni staan de media boordevol informatie over de overheidsmaatregelen. De middelen en de bedragen zijn zo enorm dat het eigenlijk niet mooi meer is. En dat uitvrees om een groep geweldenaars die eigenlijk reeds lang uitgeschakeld had moeten zijn, zeker in Europees verband en met de gesofistikeerde middelen waarover politiediensten vandaag beschikken.

Maar de federale overheid is bereid risico's te nemen. Zo laat zij, in weerwil van vele waarschuwingen, de match Engeland-Duitsland op het veld van Charleroi spelen. Terwijl iedereen accommodatie en omgeving voor dergelijke wedstrijd als gevaarlijk beschouwt doet de voetbalbond wat hij goedvindt. Dat heeft hij trouwens altijd gedaan, tot en met een eigen rechtspraak, tot en met het weige-

ren zich naar de decreten van gemeenschappen en gewesten te schikken.

De voetbalbonzen verdedigen zich door een geslaagd *Euro 2000* als goed voor het imago van België te verkopen. Dat sommige politici daar intrappen getuigt van grote naïviteit. Anderen, sluwere, vinden de periode welgekomen, het politieke leven gaat op een lager pitje, pers en publiek zijn minder alert. Na het voetbal komen grote vakantie en Ronde van Frankrijk en wat later de Olympische Spelen waar ook landgenoten aantreden. Ze hopen dat dit land ruisloos naar 8 oktober schuift, dan zitten duizenden mensen met hun hoofd bij de lokale verkiezingen.

Ondertussen zal de Wetstraat niet stilzitten. De vele proefballonnetjes, dit voorjaar opgelaten, zullen al dan niet hun beslag krijgen: het federale Zilverfonds, de regionale zorgverzekering, de federale verplichte rechtsbijstand. En dan zijn er nog de parlementaire commissies en de Costa. En uiteindelijk de begroting en de reeds naar het najaar verschoven belastingshervorming...

Maar wie aandachtig luistert hoort dat de Wetstraat *Euro 2000* met een bang hart afwacht, maar dat niemand het feest wil bederven. Het moest eens goed aflopen...

Maurits van Liedekerke

Niet tellen, maar bellen

Binnenkort ligt het vragenformulier over de hervorming van de administratie in de bus. In de facilititeitengemeenten stelt zich dan een probleem: in Vlaamse facilititeitengemeenten hebben Franstaligen immers recht op een formulier in hun eigen taal. Talen tellen mag niet, maar De Post zal de postbodes laten aanbellen en – zo zou het moeten gaan – hen altijd

Nederlandstalig exemplaar aanbieden. De Franstalige mag dan de andere versie vragen. Volgens de rondzendbrief-Peeters moeten de Franstaligen in Vlaamse facilititeitengemeenten documenten in hun moedertaal altijd opnieuw aanvragen. Omdat het in dit geval om 'privé-briefwisseling' zou gaan is de rondzendbrief niet van toepassing.

◆ DOORDEWEEKS ◆

■ Het gaat vooruit met de vertaling van de officiële Euro 2000-webstek van de UEFA. Frans, Duits en Engels hadden we al en sinds kort zijn er ook het Spaans en het Italiaans. Protest vanuit Vlaanderen (Johan Sauwens) heeft voorlopig niet tot een vertaling in het Nederlands geleid. De KBVB staat met het schaamrood-geel-zwart op de kaken ...

■ Het 'Belgische' Touring Wegehulp start bij haar leden een petitie-actie waarmee ze de overheid wil aanzetten tot het verlagen van de belastingen op de inmiddels exorbitant hoge benzineprijzen. De 'Vlaamse' VTB-VAB doet niet mee en pleit voor een selectieve verlaging van de verkeersbelasting.

■ **Koppensnellen** bij de SP gebeurt nog voor de gemeenteraadsverkiezingen. Nationaal SP-secretaris Hedwig Van Roost, ingehaald door SP-voorzitter Patrick Janssens, houdt het voor bekeken.

■ Omdat nogal wat besprekingen in de Belgische Orde van Geneesheren niet uit de Noord-Zuid-impasse geraken wil de Vlaamse artsenbond een **splitting** van de Orde.

■ Van de zowat 600 Nederlanders die in **Voeren** wonen hebben er zich al meer dan 400 ingeschreven om op 8 oktober a.s. hun stem uit te brengen. In 1994 kwam Voerbelangen bijna 270 stemmen tekort voor een meerderheid. Het gerucht gaat dat Retour à Liege één Nederlandstalige kandidaat op de lijst van kopman José Smeets zou hebben.

■ **Kanaalferry's** behoren niet tot de meest veilige ter wereld.

■ Op zoek naar rust tijdens de zomer? Blijf thuis! Het gros van uw vervelende medemensen kiest dit jaar **Turkije** als favoriete vakantiebestemming.

■ Verkeersagressie wordt voortaan **strenger** bestraft. Nu ook nog de slechte bestuurders!

■ **Woord** van de week: 'pijnder'. Voor zo'n 80.000 mensen ging het Ros Beiaard weer door Dendermonde.

■ Tot **slot**: wie een tuinfeest met tent wilde houden heeft geweten dat de storm vorig weekend door Vlaanderen joeg.

POLITIEKE VERNIEUWING?

De federale ministerraad besliste op vrijdag 19 mei jl. een aantal wetsontwerpen in verband met politieke vernieuwing in het parlement in te dienen. De leden van de gemengde parlementaire commissie Politieke Vernieuwing namen dit premier Verhofstadt bijzonder kwalijk. (lees ook blz. 3)

In de commissie Binnenlandse Zaken van de Kamer van Volksvertegenwoordigers probeerde de eerste minister de gemoeiden te bedaren. Niettemin herhaalde hij de voornemens van de federale regering. Die wil de burgemeesters rechtstreeks laten verkiezen, streeft naar een pariteit tussen man en vrouw op de lijsten, beoogt meer provinciale kiesomschrijvingen en denkt aan een kiesdrempel van 5%. Naar verluidt zou Verhofstadt ook aansturen op de afschaffing van de Senaat en de overgang naar een éénkamerstelsel.

Brengt de federale regering weinig eerbied op voor het parlement, dan hangt er bovendien een communautair staartje aan de voorziene wetsontwerpen. Zoals dat voor Limburg, Luxemburg en Namen nu reeds geldt, zouden de kieslijsten ook in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Antwerpen op provinciaal niveau samengesteld worden. Vooreerst bevestigt de federale regering daarmee het belang van de provincies. Eén grote kiesomschrijving voor Vlaanderen ware logischer geweest

en voldoet eerder aan het algemeen belang.

Maar, daar is het de paarsgroene regering blijkbaar niet om te doen. Zo bleven de provincies Luik en Henegouwen buiten schot, enkel en alleen om er de PS-belangen te blijven dienen. En om de Franstaligen niet voor het hoofd te stoten, werd ook de provincie Vlaams-Brabant onder de mat geveegd. Daar hoort een provinciale kiesomschrijving immers gepaard te gaan met de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde, wat de Franstaligen weigeren.

„De verfransingsdruk in de Rand zal blijven”, aldus VU&ID-kamerlid **Annemie Van de Casteele**, „zolang politici als FDF-voorzitter **Olivier Maingain** in Halle-Vilvoorde stemmen kunnen ronselen.” Voor Kamer en Senaat kan in Vlaams-Brabant voor Franstalige lijsten worden gestemd, omgekeerd doet die mogelijkheid zich niet voor, zo merkt VU-voorzitter **Geert Bourgeois** terecht op. „Ook in de Belgische modelstaat is nog steeds niet iedereen gelijk in de uitoefening van fundamentele democratische rechten. Indien de regering vasthoudt aan de specifieke regeling voor Vlaams-Brabant trekt de VU naar het Arbitragehof met het oog op de vernietiging van de wet op basis van de schending van het gelijkheidsbeginsel.”

BRIEF AAN DUQUESNE

Als Vlaams minister bevoegd voor het gecoördineerd beleid in de Vlaamse Rand

Een eigen mening!

„Ik verdedig geenszins de gewoonte in dit land om politici voorzitter te maken van hogescholen of watermaatschappijen, maar daar gaat het helemaal niet om. (...) De kwestie is: volstaat een eigen mening - niet eens een extreme opinie, maar gewoon een conservatief-kritisch standpunt - opdat verantwoordelijken niet meer anders durven dan een Berufsverbot uit te roepen, onder druk van een meesterlijk geregisseerde mediacampagne? Heeft de jood een mening, stenig de jood?”

Luc Van der Kelen in *Het Laatste Nieuws* van 25 mei 2000 over de terreur van de „club van het correcte denken, geleid door Tom Lanoye en consoorten”.

en als minister bevoegd voor de Vlaamse gemeenschapsmateries in Brussel heeft **Bert Anciaux** een brief gestuurd aan het adres van zijn federale collega van Binnenlandse Zaken **Antoine Duquesne** (PRL). Aanleiding vormen de ambitieuze plannen van Duquesne om de binnenlandse veiligheidsdiensten - civiele bescherming, brandweer, de 100-oproepcentra en eventueel ook de medische urgentieteam - op federaal en zonaal niveau te integreren. De minister zal daarover de komende maanden rondtafelgesprekken voeren met de betrokken partners.

Vlaams minister Bert Anciaux wil met zijn brief de aandacht vestigen op enkele specifieke pijnpunten waarmee de dienstverlening vandaag geconfronteerd wordt. Zo worden patiënten uit de Vlaamse Rand nog altijd door medische hulpdiensten naar Brusselse ziekenhuizen vervoerd. Daar beheerst het medisch personeel de Nederlandse taal onvoldoende of helemaal niet. Het zijn slechts enkele, maar belangrijke problemen waarvoor Bert Anciaux hoopt dat minister Duquesne ze structureel kan oplossen.

MAINGAIN

Olivier Maingain is voor de derde keer op rij verkozen tot voorzitter van het FDF. Zijn partij vormt een alliantie met de PRL en de vernieuwingsbeweging MCC. Maingain blijft de anti-Vlaamse toer bewandelen en voelt zich daar uitstekend bij, net als de FDF-militanten. Dat het FDF via de hulp van de PRL weinig door de federale regering in de weg wordt gelegd, is een bijkomende troef voor de Franstalige Brusselaar. Af en toe wordt de rabiëte francofoon zelfs door de federale regering uit de wind gezet. Zo spoorde Maingain als Brusselse schepen organisatoren van een jogging in het Brusselse Terkamerenbos aan om vooral Frans te gebruiken. Dat druist in tegen de taalwetgeving, Brussel is een tweetalig gebied. In de Kamer van Volksvertegenwoordigers wou **Annemie Van de Casteele** daarover een vraag aan premier Verhofstadt stellen. Het was evenwel Maingains alliantiegenoot, de minister van Binnenlandse Zaken **Antoine Duquesne** (PRL) die in de plaats van de premier kwam antwoorden. De minister verklaarde zich ter zake onbevoegd: „Het is de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-hoofdstad die zich over de kwestie moet uitspreken.”

Niettemin uitte Duquesne ook een hoogst persoonlijke mening. Maingain had misschien iets hoffelijker mogen zijn, maar overtrad de taalwetgeving niet, aldus Duquesne. „De wetgeving op het gebruik van talen in bestuurszaken is hier

**Hooligans
rammen
angst er
nu al in.**

Waarde Heer Hoofdredacteur.

Vriend De Liedekerken, daar dampst mij de mosselpot! Tot overmaat van mijn ramp kamp ik met 'opvoedingsstress', een neologisme dat jij moet bijhouden tegen het jaar dat jij 'Op de Barrikaden - 50 jaar Volksunie' aan het volschrijven zijt. 'Opvoedingsstress' schijnt jij te kunnen krijgen van als vader niet goed te weten of jij het wel allemaal goed doet. En dat ge het als man nooit meer goed kunt doen, De Liedekerken, is een feit. En wat blijkt nu uit een stuk gazet dat ik van de Rooie Rutten heb meegebracht? Hoe goed ge als man ook uw best doet: ge zult toch altijd

bestempeld worden als een vuile profiteur van het vrouwvolk. Die zouden het huishouden helemaal alleen moeten doen. Maar dat is nogal normaal: ze maken meer rotzooi!

„Jonge vrijgezellen besteden gemiddeld 2 uur en 13 minuten per dag aan huishoudelijke taken. Alleenstaande vrouwen hebben 2 uur en 48 minuten nodig om het huis in orde te krijgen. Wanneer koppels trouwen, wordt het huishoudelijk leven voor de man een stuk lichter. Eenmaal ze met een vrouw onder hetzelfde dak leven, werken ze nog 2 uur en 9 minuten per dag in het huishouden, terwijl de vrouw des huizes 4 uur en 12 minuten wast en plast.” (De Morgen, 29 mei 2000)

Het bewijs, Vlaams-nationale vriend, dat zij het allemaal zelf zoe-

ken. Volgt jij mee? Alleenstaande vrouwen hebben 2 uur en 48 minuten nodig om het huis in orde te krijgen. Hoeveel groter wordt de chaos als zij trouwen? Met 2 uur en 13 minuten hulp van de man (zie vrijgezel) zouden zij in principe nog 35 minuten nodig moeten hebben om alles een beetje op te kalefateren. Minus de vier minuten die de man inlevert is dat 39 minuten. Blijkt dat ze verdorie bijkomend rotzooi maken voor dagelijks nog eens 3 uur en 33 minuten. Nogal logisch dat zo'n vent zegt: doe dat maar schoon zelf schatje!

Uw strijdlustige masculinist,

De Gele Geeraerts

◆ DOORDEWEEKS ◆

normaal niet van toepassing omdat het om een privé-VZW gaat. De taalwetgeving is slechts van toepassing op een VZW indien deze met een opdracht van algemeen belang belast wordt.”

Het antwoord van minister Duquesne bevestigt de stelling van VU-voorzitter Geert Bourgeois. „Het klassiek racisme van het FDF belet de federale regering niet om deze partij innig aan de boezem te drukken en tegelijkertijd Oostenrijk nogmaals te kapitelen vanwege de regeringsdeelname van een racistische partij.”

DOORBRAAK

Zoals bekend werd in de nacht van 4 op 5 april jl. het *Hermes*-akkoord afgesloten dat in de regionalisering van Landbouw en Buitenlandse Handel voorziet. De co-voorzitters van de *Conferentie voor de Staatsbervorming* (Costa), VU&ID-senator *Patrik Vankrunkelsven* en *Philippe Moureaux* (PS), dienden ter zake wetteksten op te stellen die in de 'plenaire vergadering' van de Costa moeten besproken worden. De finale stemming gebeurt in de plenaire Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Patrik Vankrunkelsven ondervond moeilijkheden tijdens de opstelling van de wetteksten. Vooral vice-premier en minister van Institutionele Hervormingen *Louis Michel* (PRL) bleek op de rem te staan. Aan Franstalige kant wilden sommigen een 'minimalistische' interpretatie van het *Hermes*-akkoord. Daarop eiste de VU-senator een gezamenlijke tekst van de co-voorzitters van de Costa en de ministers van Institutionele Hervorming, Michel en *Johan Vande Lanotte* (SP). Zonder steun van de federale regering dreigde het dossier uitgesteld te worden tot na het zomerreces. Begin mei verklaarde Patrik Vankrunkelsven dat „de defederalisering van Buitenlandse Handel en Landbouw eind deze maand in wetsvoorstellen moet gegoten worden.” (Wij, 11 mei 2000).

De co-voorzitter van de Costa is in zijn opzet geslaagd. Hij, Moureaux, Michel en Vande Lanotte sturen deze week een voorstel van bijzondere wet naar de Costa. Nadien moet het met een tweederde meerderheid en een meerderheid binnen elke taalgroep – en dus met steun van de VU&ID-fractie – in de Kamer van Volksvertegenwoordigers goedgekeurd worden.

„We moeten nog afwachten hoe men in de Costa op het wetsvoorstel zal reageren. Bovendien moeten we steeds alert blijven voor de uitwerking op het terrein. Toch gaat het hier andermaal om een belangrijke stap. Eerst en vooral vormen de wetteksten een nauwgezette neerslag van wat op 5 april werd afgesproken. Al

onze verlangens die toen ingewilligd werden, blijven behouden. Het is bijzonder belangrijk om de Franstalige partijen duidelijk te maken dat een correcte vertaling van afgesloten akkoorden noodzakelijk is. Ze beseffen dat de uitvoering van akkoorden de enige waarborg is om vooruitgang te boeken in andere dossiers, zoals dat van het Franstalig onderwijs. Nee, beide thema's werden geenszins aan elkaar gekoppeld. Het is een politiek besef aan Franstalige kant dat een blijvende patstelling niemand ten goede komt.”

Olivier
doet het
weer...

3

De federale regering nam een aantal beslissingen in verband met politieke vernieuwing. De leden van de parlementaire commissie Politieke Vernieuwing zijn verbolgen. Kamerlid Els Van Weert: „Ik lag aan de basis van de oprichting van deze commissie. Vandaag heb ik het gevoel een lelijk kind gebaard te hebben.”

Werk van lange adem

In het federale regeerakkoord staat de oprichting van een commissie Politieke Vernieuwing (CPV) vermeld. De oprichting van die commissie werd telkens weer uitgesteld. De kamerleden *Els Van Weert* (VU&ID) en *Bart Somers* (VLD) raadden Kamervoorzitter *Herman Decroo* en premier *Verhofstadt* aan hun schouders onder de parlementaire commissie te zetten.

Op 17 januari jl. vond de installatievergadering van de gemengde commissie Politieke Vernieuwing plaats. Vijftien senatoren en evenveel kamerleden maken er deel van uit, de gemengde commissie wordt voorgezeten door senaatsvoorzitter *Armand De Decker* (PRL) en SP-kamerfractievoorzitter *Dirk Van der Maelen*. Over werking, bevoegdheid en agenda van de commissie ontstond van bij de oprichting enige onduidelijkheid. Wel staat vast dat wetsvoorstellen ter zake niet in de commissie Politieke Vernieuwing worden ingediend. Wetsontwerpen en wetsvoorstellen belanden in de commissies Binnenlandse Zaken. De commissie Politieke Vernieuwing zal ook geen stemming houden over eventuele besluiten. Van de CPV wordt een 'globaal' rapport verwacht, met voor- en nadelen van elke hervorming, de verschillende standpunten, de mening van experts en dergelijke meer. Waarover moet de commissie zich beraden?

Over een modernisering van het kiesstelsel, de omvang van de kiesdistricten en de versterking van de politieke participatie, zo staat in het paarsgroene regeerakkoord. Al liet premier Verhofstadt reeds op 17 januari jl. verstaan dat ook de regering 'ruimere en diepgaande wetsontwerpen zou neerleggen'. De premier legde een belangrijke verklaring af over de werkwijze, maar niet over de inhoud. Laat ons dan maar de agenda behoorlijk vullen, zo moeten de volksvertegenwoordigers gedacht hebben. „De lijst van onderwerpen die de fracties zouden willen bespreken” en die aan de pers werd overhandigd is elleng. Komen aan bod: de rechtstreekse en vertegenwoordigende democratie, de verhouding tussen politiek, maatschappij en burgerschap, de efficiëntie en bescherming van de democratie, de werking van het parlement, het Arbitragehof, depolitisering, politieke partijen, handvest van de sociaal verzekerde, asielzoekers en vluchtelingen, vrije meningsuiting, de afschaffing van het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding en van de ministeriële kabinetten. Zelfs specifiek communautaire thema's als de afschaffing van de pariteit in de ministerraad, de taalkennis van de ministers en het verdwijnen van de faciliteiten zouden eventueel aan bod komen.

Groot was dan ook de consternatie van de commissieleden toen bekend werd dat de regering in de commissie Binnenlandse Zaken wetsontwerpen zal indienen over de pariteit tussen man en vrouw op de kieslijsten, de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester, het invoeren van provinciale kiesomschrijvingen en een kiesdrempel van 5%. „Als men van ons een globaal rapport verwacht, dan moet de regering daar eerst op wachten”, aldus Els Van Weert. „Wij worden voor aap gezet.” Overigens gooide premier Verhofstadt olie op het vuur door te verklaren dat de commissie zich voortaan 'mag' bezighouden met een reflectie over de toekomst van Kamer en Senaat. Het scheelde niet veel of de commissieleden stapten voor de ogen van een aantal professoren op. Van der Maelen kon de gemoedelingen bedaren met de belofte dat premier Verhofstadt tekst en uitleg zal komen verschaffen op 7 juni a.s.

Daarover door VU&ID-kamerlid *Annemie Van de Casteele* in de commissie Binnenlandse Zaken ondervraagd, zei de premier dat „op basis van de resultaten van de commissie Politieke Vernieuwing de regering een lijst zal indienen van de grondwetsartikelen die voor herziening vatbaar zijn.” Kamervoorzitter Decroo gaf zijn partijgenoot alvast een les in publiek recht. „Mag ik de eerste minister erop wijzen dat grondwetsartikelen pas voor herziening vatbaar worden verklaard als de regering ontslagnemend is. Is het misschien zover?”

Neen, zover is het nog niet, paarsgroen denkt aan minstens acht jaar regeren en dus kunnen de volksvertegenwoordigers nog een aantal jaren aan de slag...

(evdc)

VU&ID protesteerde vrijdag jl. tegen de inplanting van een HST-terminal in de Brusselse gemeente Schaarbeek. Daarmee dreigt de luchthaven van Zaventem aan internationaal belang in te boeten. In tegenstelling tot de huidige plannen, is er een volwaardige en rechtstreekse verbinding tussen de Hoge Snelheids Trein en Zaventem noodzakelijk.

◆ WETSTRAAT ◆

De nationale mandatarissen van VU&ID, VU-voorzitter *Geert Bourgeois* en ID-woordvoerder *Peter Van Hoof*, die tijdelijk *Flor Van Noppen* vervangt, trokken op vrijdag 26 mei jl. naar Schaarbeek om te protesteren tegen de aldaar voorziene bouw van een HST-station. De VU&ID-mandatarissen uit Halle-Vilvoorde deden dinsdag jl. de actie nogmaals over in Zaventem.

WELKE BELANGEN?

De federale regering voorziet in de bouw van een HST-terminal of een HST-station in de Brusselse gemeente Schaarbeek. De paarsgroene regering voert aan dat Brussel Zuid te klein geworden is voor een dergelijk station, waardoor Schaarbeek als alternatief moet dienen. Het voorziene nieuwe station voor de *Hoge Snelheids Trein* zou er overigens ook op advies van de NMBS komen. Met de keuze voor Schaarbeek wijst de NMBS de bouw van een HST-terminal in of rond de luchthaven van Zaventem af. De Belgische Spoorwegmaatschappij noemt dat technisch en financieel niet haalbaar. Toch kan ze deze stelling niet met een kosten-baten analyse sterk maken. Wel voorziet de spoorwegmaatschappij in andere mogelijkheden om Zaventem per spoor te bereiken. De NMBS heeft het over een rechtstreekse verbinding tussen Leuven en de luchthaven

via Nossegem; over een ontsluiting via het Noorden of Antwerpen en over de voordelen die het GEN zou bieden. GEN staat voor *Gewestelijk Expressnet*. Op korte termijn wil men daarmee het aantal en de capaciteit van de pendeltreinen richting Brussel optrekken. Op termijn hoort het GEN een voorstedeijk Vervoersnet te worden van de Vlaamse Rand naar de hoofdstad en omgekeerd. Het GEN zou dan ook kunnen instaan om passagiers vanuit de Rand naar Zaventem te vervoeren. Tot slot denkt de NMBS eraan om reizigers via een 'people mover' van Schaarbeek naar Zaventem te brengen.

Vlaams VU&ID-parlementslid *Jos Beckx* merkt op dat de NMBS commerciële belangen heeft bij een HST-terminal in Schaarbeek. De maatschappij is immers

aspect. De francofonie ziet in de HST-terminal in Schaarbeek de bevestiging van de 'importantie' en de 'grootheid' van Brussel. Vergeten we niet dat de inplanting van het HST-station de bouw van winkels, hotels, restaurants en dies meer tot gevolg zal hebben. En niet toevallig ligt het noor-

VU&ID trok vrijdag jl. naar het station van Schaarbeek om er te protesteren tegen de bouw van een HST-station.

Zaventem: Vlaamse poort op Europa

eigenaar van de nodige gronden. Er is ter zake ook politiek-economische druk waarneembaar. Met de HST-terminal in Schaarbeek zou immers de bouw van een winkel- en kantoorcomplex gepaard gaan. Wijzen we ook op een communautair

delijke Schaarbeek op een steenworp van Vlaams-Brabantse gemeenten als Machele, Grimbergen en Vilvoorde. Uiteraard zal de HST-terminal in Schaarbeek de verfransing en de verstedelijking van Vlaams-Brabant verder aanwakkeren.

KLEIN VLAANDEREN?

Men kan zich zelfs de vraag stellen of een HST-terminal in Schaarbeek de luchthaven van Zaventem niet tot een onbeduidende regionale luchthaven zal herleiden. Het is alsof de federale regering en de NMBS – onder druk van de Franstaligen? – weigeren om de hedendaagse evoluties inzake luchtvaartverkeer in kaart te brengen. Een toenemende globalisering, liberalisering en concentratie maken deel uit van de huidige marktverschuivingen. Slechts enkele Europese luchthavens zullen hun internationale uitstraling behouden. Voorwaarde is wel dat deze luchthavens een ruim en constant aanbod van intercontinentale verbindingen bieden.

Precies daar, aldus VU&ID, nipt het schoentje. Zaventem zal dienaangaande de trein missen als de HST niet op het juiste spoor wordt gezet. De HST hoort niet in Schaarbeek, wel in Zaventem zelf te worden ingeplant. De Europese reiziger moet rechtstreeks met de HST naar Zaventem kunnen sporen. Dat doet zich voor in Schiphol, Frankfurt, Parijs en London. Zonder rechtstreekse HST-verbinding naar Zaventem zullen velen voor Parijs of Amsterdam kiezen om naar Amerika, Afrika of Azië te vliegen. Overigens zijn met het Europese HST-net verplaatsingen tot 900 km ver mogelijk. Vandaar dat het belang van intercontinentale vluchten nog toeneemt. En dat veronderstelt een rechtstreekse HST-verbinding naar Zaventem. Zoniet duwt men deze internationale luchthaven in een ondergeschikte, slechts regionale positie en wordt Zaventem met meer dan een tussenstation voor andere, grotere luchthavens. De VU&ID-fractie heeft duidelijk oog voor dat gevaar. Vlaanderen mag economisch geen klein Vlaanderen worden. Zaventem moet de Vlaamse poort op Europa en de wereld blijven.

(evdc)

(evdc)

4

Referendum met opkomstplicht?

De gemengde commissie Politieke Vernieuwing buigt zich de komende maanden over vormen van rechtstreekse democratie. Daartoe hoort het bindend referendum. De Vlaamse sociaal-democraten hebben zich daar steeds tegen verzet. Vandaag veranderen ze het geweer van schouder, althans ogenschijnlijk.

Zo koppelt de SP het bindend referendum aan de opkomstplicht. Die plicht geldt tot op vandaag voor alle verkiezingen, het nut ervan wordt evenwel sterk in vraag gesteld, de discussie staat dan ook op de agenda van de commissie. Juist daarom is het hoogst eigenaardig dat de SP het bindend referendum aan de opkomstplicht koppelt. Dit wordt nergens in Europa toegepast.

„En met redenen”, zo argumenteert VU&ID-volksvertegenwoordiger *Els Van Weert*, lid van de commissie Politieke Vernieuwing. „Eerst en vooral gaat men bij het referendum uit van de mondigheid van de bevolking en niet van een wantrouwen tegenover de bevolking. En mensen tegen hun zin, vaak ongeïnformeerd, andermaal naar de stembus slepen, deze keer voor referenda, komt de kwaliteit van de besluitvorming niet

ten goede en is de beste manier om de afkeer van de politiek nog groter te maken en extremisme in de hand te werken.”

VU&ID vraagt de kern van directe democratie niet uit het oog te verliezen. „Het gaat erom zoveel mogelijk mensen bij het maatschappelijk debat over politieke thema's te betrekken. Dat kan door de juiste instrumenten te zoeken om mensen aan het

Els van Weert: „Bindende referenda kunnen niet gepaard gaan met opkomstplicht.”

debat te laten deelnemen.” Een dergelijk uitgangspunt spoot niet met het invoeren van een verplichting. Wel integendeel. Stel dat referenda gepaard gaan met uitgebreide informatiecampagnes en toch, telkens weer, bijzonder weinig mensen komen opdagen dan kan dit een bewijs vormen voor de ondoeltreffendheid van het systeem. „Misschien wil de bevolking liever politieke beslissingen aan de volksvertegenwoordigers overlaten. Ook dat kan een keuze zijn”, zo redeneert *Els Van Weert*.

De politica vermoedt dat de SP een poging onderneemt om de directe democratie zo snel mogelijk te begraven. De partij weet dat de andere fracties gewonnen zijn voor bindende referenda. Door daaraan de opkomstplicht te verbinden, overladen de Vlaamse socialisten de wagen. „Deze alles-of-niets-strategie belet ieder grondig debat. Als blijkt dat er in het parlement een duidelijke meerderheid is voor een bindend referendum zonder opkomstplicht, zou de SP deze keuze moeten respecteren. Dat zou getuigen van eerbied voor de parlementaire democratie.

Op 12 mei jl. hield de Duitse minister van Buitenlandse Zaken Joschka Fischer voor de Humboldt-universiteit in Berlijn een belangrijke redevoering. Op dit ogenblik wordt de tekst door allen die met het Europees beleid te maken hebben druk besproken. Ook Hans De Belder luisterde mee en vraagt zich af of er ook voor Vlaanderen een plaats is in Fischers gedachtegang.

◆ HORIZON ◆

'Europa' komt van het Grieks en betekent: 'eu-ro-pe': de welziende, de ver- of vooruitziende of nog: de vrouw met de klare, helderziende oogjes.

Ik dacht er aan toen ik mij de vraag stelde of Vlaanderen zich op dit ogenblik bewust is van de betekenis van Joschka Fischer's plannen voor de toekomst van Europa. Voor de Europese diplomaten gaat het over de vraag: welk Europa willen wij uiteindelijk? Voor mij als Vlaming gaat het om de vraag: welke rol speelt Vlaanderen daarin?

MET DE REGIO'S

Het onderwerp van Fischer's redevoering is niet de aan gang zijnde *Intergouvernementele Conferentie* waarover ik het in vorige bijlagen heb gehad. Evenmin concentreert hij zich op de gevolgen van de EU-uitbreiding, ook dat is al reeds besproken. Waar hij wel op aanstuurt is de vraag hoe Europa er moet uitzien over een jaar of tien.

In het Verdrag van Maastricht van 1992 werd beslist dat enkele zeer belangrijke bevoegdheden, die doorheen de 19de en 20ste eeuw tot het exclusieve domein van de nationale staten hebben behoord, voortaan aan de Europese instellingen zouden worden toevertrouwd: de interne veiligheid, het buitenlands beleid, de munt. Dit geldt dus niet alleen voor de lidstaten die tot nu toe de Europese Unie vormen, dat zal ook het geval zijn voor de uitgebreide Unie.

Fischer concentreert zich op twee belangrijke hervormingen: vooreerst wil hij komen tot een echte Europese federatie en dat veronderstelt een Europese grondwet. Daarnaast is een goede bevoegdheidsverdeling nodig, op twee niveaus. Vooreerst moet het duidelijk zijn welke rol de Europese Commissie zal spelen, wat zal de Raad van Ministers beslissen en in hoeverre komt het Europees Parlement tussen bij de Europese wetgeving? Daarnaast moeten de bevoegdheden goed verdeeld worden in verticale richting, tussen Europa enerzijds, de staten anderzijds en tenslotte, jawel, de regio's!

Fischer vergeet dus de regio's in het toekomstig Europees concept niet. Ik moet er wel op wijzen dat de groene minister, wanneer er elders in zijn speech gesproken wordt over deze verticale bevoegdheidsverdeling (die wij identificeren aan de hand van het subsidiariteitsbeginsel), zich nog steeds beperkt tot de oude definitie die is neergelegd in het Verdrag van Maastricht waar er alleen gesproken wordt over de Europese instellingen en de lidstaten.

Zoals ik in het verleden reeds heb geschreven, is het de bedoeling van de Europese regio's om in het nieuwe ver-

drag een bepaling te doen opnemen volgens dewelke Europa voortaan op drie niveaus zou worden tot stand gebracht, nl. niet alleen de Europese instellingen en de lidstaten maar ook met de regio's.

MET DE BURGERS

Deze eis wordt des te meer gerechtvaardigd wanneer Fischer zich afvraagt hoe het nu verder moet. Hij stelt immers vast dat de aloude Europese institutionele integratiemethode ('la méthode Monnet') naar de toekomst toe, niet meer automa-

heid om met een klein groepje geïnteresseerde landen vooruitgang te maken in de politieke follow-up van de EMU, in de sectoren leefmilieu, strijd tegen de misdaad, immigratie- en asielbeleid, gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid.

Er bestaat dus een gevaar van 'l'Europe à la carte' met als gevolg een erosie van de Europese Unie als dusdanig. Delors, Schmidt, Giscard en anderen zoeken op dit ogenblik naar formules die een meer dynamisch Europees centrum met de rest van de Europese Unie blijvend kunnen verzoenen.

Joschka Fischer op z'n Vlaams?

tisch zal functioneren. Er zal dus naast de Europese integratiemethode ook een steeds groter pakket intergouvernementele initiatieven komen.

Fischer voorziet twee belangrijke etappes: 1. In de uitgebreide Unie zal meer dan in het verleden aan 'versterkte samenwerking' gedaan worden. Op dit ogenblik zijn de Europese Monetaire Unie (EMU) en het Schengen-akkoord daarvan al een voorbeeld, Fischer voorziet de mogelijk-

2. Fischer gaat dan over naar de tweede etappe die door een Europese federale grondwet zal worden georganiseerd en die het begin uitmaakt van een echte Europese federatie. In dit verdrag zal de echte Europese regering met een verkozen president en met een behoorlijk parlement bestaande uit twee kamers worden voorzien. In de tweede kamer plaatst hij het 'Europa van de burger', zonder dat verder te definiëren.

MET VLAANDEREN?

Ik denk dus dat de politiek-institutionele promotie van het regionalisme meer dan ooit nodig zal zijn. Als de Europese regio's geen behoorlijk institutionele vertegenwoordiging krijgen, spelen zij in de toekomst niet mee in de Europese besluitvorming, vooral niet in een Europa van dertig soevereine lidstaten...

Vlaanderen heeft er dus belang bij op dit ogenblik klaar en duidelijk vooruit te zien. De regio's moeten zich op korte termijn goed en sterk organiseren opdat hun stem ook wordt gehoord. Hun bedoeling is immers om via het regionale niveau de Europese constructie dichter bij de burger te brengen en andersom. Als Vlaming onderstreef ik dat het de bedoeling zou moeten zijn om ook de volkeren en gemeenschappen, zoals ons eigen Vlaanderen, in staat te stellen om op een positieve wijze bij te dragen tot de uitbouw van onze Europese toekomst.

Europa en Vlaanderen? Goed uitkijken jongens!

Hans De Belder

Joschka Fischer ziet in de toekomst van de EU een plaats voor de regio's.

5

'Ja, je moet van politiek houden'

Op vraag van meerdere lezers brengen wij de integrale tekst van het dankwoord dat Maurits Coppieters uitsprak bij zijn huldiging in het Vlaams Parlement op zaterdag 20 mei 2000.

„Voor alles gaat mijn dank naar de voorzitter en de leden van het Bureau. Huldigen en danken zijn niet zo gewoon in de politiek, want politiek is een nogal bitter kruid. Dat het vandaag toch is gebeurd, is buitengewoon hartverwarmend. Ik dank vooral ook de huidige en gewezen leden van het Vlaams Parlement. Ik feliciteer hen om twee redenen: om de indrukwekkende parlementaire arbeid die hier al is verricht, en vooral om de nieuwe debatcultuur die ze hebben ingevoerd en uitgeprobeerd. Dit is nieuwe politieke cultuur.

Hoe kan ik de warme dankbaarheid verwoorden die ik voel ten aanzien van de drie vertolkers van de laudatio: Joris Dedeurwaerder, mijn vriend; Geert Bourgeois, mijn partijvoorzitter; en Norbert De Batselier, voorzitter van het Vlaams Parlement en mijn vriend. Ik heb er vlug bijgeschreven 'Viermaaliks', (het optredende vocaal ensemble, nvdr) want u was buitengewoon en roept bij mij herinneringen op. Als solistje van het knapenkor van het Klein Seminarie in Sint-Niklaas zong ik in 1934 een werk van Orlandus Lassus, zoals u net ook hebt gedaan.

Ik dank ook mijn lieve echtgenote en mijn fami-

lie voor hun aanwezigheid. Warmte doorstroomt me bovendien als ik zie hoe talrijk hier oud-medewerkers uit alle mogelijke besturen, diensten en bewegingen zijn opgekomen, alsook andere goede vrienden.

Coppieters: „De bron van de vernieuwing is liefde, ijver, toewijding.”

Mijnheer de voorzitter, sta me toe nog één openhartige beschouwing ten beste te geven ten aanzien van de huidige Vlaamse parlementsleden. Het is mij en vele anderen opgevallen - en heeft ons verontrust - dat sommige leden van dit parlement het begrip carrière een nieuwe duiding geven. Vroeger was carrière de samenvatting van een loopbaan. Men sprak van een lange of een korte politieke carrière, en

achteraf situeerde men dan zaken aan het begin van die carrière of op het toppunt ervan, enzovoort. Nu treden er jonge mannen naar voren die carrière als een persoonlijk levensproject duiden. Sorry maar dat klopt niet. Carrière-zucht heeft nog nooit enige vernieuwing opgewekt of een politicus grootgemaakt. Nooit. De bron van de vernieuwing, beste parlementsleden, is liefde, ijver, toewijding. De grote Vlaamse - in het Frans schrijvende - dichter Emiel Verhaeren, samen met Guido Gezelle de grootste dichter van het einde van de 19de en het begin van de 20ste eeuw, schreef: „Il faut aimer pour découvrir”. Om iets nieuws te doen, moet je het verdomd graag doen, moet je ijver hebben, moet je beminnen: je moet kiezers beminnen, je eigen politieke leer beminnen en de politiek zelf beminnen. Ja, je moet van de politiek houden.

Het is ondertussen al wat later geworden, mijnheer de voorzitter, en tijd om huiswaarts te keren. Dat betekent: naar de molen van Latem, naar de steiger aan de dubbele Leiebocht in Latem. Ik citeer nogmaals mijn geliefkoosde Emiel Verhaeren: „La Lys qui dans ces méandres embrasse toute la Flandre”. De Leie die in haar vele meanders Vlaanderen heeft neergelegd als in een bed. Vlaanderen, mijn vaderland. Ik dank u.

Patrick Vankrunkelsven hield de slotrede: „De VU mag het Vlaamse belang onder geen beding loslaten, maar het is een verkeerde interpretatie om alleen dat te beklemtonen.”

Met de organisatie van het colloquium 'De vierde weg - Links-liberalisme en nationalisme' wilde *Sven Gatz* naar eigen zeggen vooral de inhoudelijke discussie aanwakken over de richting die de alliantie VU&ID in de toekomst moet inslaan. De voormiddag bestond uit een academisch gedeelte, in de namiddag werd er ruimte voorzien voor de mensen van op het terrein en een debat met het publiek.

VRIJHEID EN VERANTWOORDELIJKHEID

Goed 100, overwegend jongere, geïnteresseerden luisterden aandachtig naar openingsspreker prof. dr. *Patrick Stouthuysen*. Die opende met de vaststelling dat 'Paars' en *Anthony Giddens* 'Derde weg' leiden tot een flauwe consensus waarbij iedereen het met iedereen eens is. „Deze ideeënarmoede is niet goed voor een democratie” stelde de VUB-professor. „Die heeft nood aan debat en controverse.” Zoals ook andere sprekers na hem trachtte Stouthuysen het begrip links-liberalisme zo precies mogelijk af te bakenen. Vrijheid en verantwoordelijkheid bleken daarbij de twee kernbegrippen. Jawel, de markt moet zoveel mogelijk kansen krijgen, maar op maatschappelijk vlak moet je wel de kant van de zwaksten kiezen. Daarbij gaan links-liberalen ervan uit dat mensen zich zoveel mogelijk moeten kunnen ontplooiën en dat de staat hen daarin moet aanmoedigen en bijstaan. Een en ander betekent niet dat ongelijkheid moet worden tegengehouden: wie zich meer wil inzetten, moet daar ook van kunnen genieten. Deze ongelijkheid mag evenwel niet ten koste gaan van de zwaksten. Stouthuysen sloot af met de - voor het publiek cruciale - vraag: 'Is links-liberalisme te verzoenen met nationalisme?'. „Een antwoord” zo stelde hij, „is nogal academisch en mogelijk gaan jullie vandaag naar huis met meer vragen dan jullie waren gekomen. Maar het is er dan ook vooral om te doen jullie appetijt te geven voor een verder debat.”

Michael Wagemans, die aan de *London School of Economics* (LSE) een doctoraat voorbereidt over de links-liberale partijen in Europa, wist de aanwezigen te boeien met een classificatiesysteem voor politieke partijen in het algemeen, de (links-)liberale in het bijzonder. Praktijkonderzoek leerde hem dat de als links-liberaal gedefinieerde partijen het electoraal niet bijzonder goed doen, slechts zelden halen ze meer dan 12%. Daartegenover staat dan weer dat een

stem op een links-liberale partij niet verloren is: in Europa nemen ze meer dan gemiddeld deel aan het beleid. Inzake kiezers is het beeld goed te vergelijken met dat van de huidige VU- en Agalev-stemmers: naast een groep hondstrouwe kiezers beschikken links-liberale partijen over een groot aantal zwevende kiezers. Deze zijn hoger dan gemiddeld opgeleid,

afkomstig uit de nieuwe middenklasse en wonen vaak in verstedelijkte gebieden. Over een vaste sociologische basis beschikken de links-liberale partijen niet. Is het dan al kommer en kwel? Toch niet: Wagemans wees ook op de relatief succesvolle *Liberal Democrats* (GB) die zich konden profileren door zich 'heruit te vinden'.

Ook de derde spreker heeft een thuis gevonden in de LSE. *Jurgen De Wispelaere* is licentiaat in de Moraalwetenschap en in zijn betoog koppelde hij - theoretisch - de liberalen aan de nationalist. Deze 'liberaal-nationalisten' vinden, zoals de 'gemeenschapsdenkers', het lidmaatschap van een groep belangrijk, maar ze verliezen de waardenindividualiteit niet uit het oog en voorzien, zoals de 'cosmopolieten', een respectvolle behandeling voor niet-leden. Is deze houding een gulden middenweg? Mogelijk. „Maar” zo voegde De Wispelaere daar aan toe „alles hangt af van de context waarin dat gebeurt.” Hij besloot met de waarschuwing dat je als liberaal-nationalist goed moet opletten welke culturele argumenten je gebruikt in je nationalistisch discours, waarbij je steeds het basisprincipe van rechtvaardigheid behoudt.

De laatste spreker van het voormiddagdeelte was *Philippe Van Parijs*, doctor in de Wijsbegeerte en de Sociale Wetenschappen en gewoon hoogleraar aan de UCL. De spreker zocht en vond een antwoord op de vragen 'Wat is liberalisme?', 'Wat is links?' en 'Wat is nationalisme?' om met de antwoorden daarna matrix-gewijs na te gaan of de drie met elkaar te verzoenen zijn. Het antwoord was positief, maar eens te meer moet er toch vooral gekeken worden naar de concrete invulling van het project. Ofschoon aandachtig waren niet alle toehoorders

Op zaterdag 13 mei jl. woonden goed 100 geïnteresseerden in 'de Schelp' van het Vlaams parlement een colloquium bij over links-liberalisme. Vlaams volksvertegenwoordiger *Sven Gatz* was gastheer bij dit forum over 'de vierde weg'.

DEBAT

het eens met zijn visie over nationalisme. Vooral het gegeven dat nationalisme gelijk zou staan met een superioriteitsgevoel t.o.v. anderen, kon geen algemene instemming wegdragen (zie ook blz. 10).

HET DEBAT IS OPEN

Het namiddagdeelte kon ons minder boeien. De denkoefeningen - of althans een aanzet daartoe - waren gemaakt in de voormiddag en nu was het de beurt aan de mensen van op het terrein. De spreker

Moet VU links-liberale richting uit?

van de *Liberal Democrats*, *Alex Wilcock*, had het vooral over *Tony Blair* en de manier waarop het niet moet. „De derde weg is veeleer een pragmatische strategie dan een coherente filosofie. Ondertussen is het echter geëvolueerd tot iets arrogants en populistisch.”

Dennis Hesseling (D66) vergeleek de VU en D66 en had het over de recente ontwikkelingen op ideologisch en programmatologisch vlak bij het geesteskind van *Hans van Mierlo*.

Aan *Yves Desmet*, hoofdredacteur van *De Morgen*, om de debatronde in te leiden. Van hem onthielden de toehoorders o.m. dat het federale niveau hoe dan ook zal verwasemen en dat het in dat opzicht voor de VU misschien niet slecht zou zijn te kiezen voor een nieuw plan.

De kernvraag in het publieke debat was deze: „Kan de VU, met een achterban van volksnationalisten en een kiezerspubliek dat daar minder voeling mee heeft, zo'n links-liberaal-nationalistische synthese maken? En wat als dat niet gebeurt?” Desmet gaf zo'n 'kunstmatige' constructie eerder weinig kans op slagen. Hesseling trad hem daarin niet bij. Hij acht het mogelijk dat een partij zich nu eens op het ene, dan weer op het andere thema profileert. Gatz benadrukte dat dit geen colloquium was om een volledig nieuw begin voor te bereiden, „wel een soort van alarmsignaal. Geraken we eruit, zelfs met een compromis, dan is er geen enkel probleem.” Ook *Vic Ancliaux* nam hierover het woord. Hij dichtte de alliantie een groot belang toe. „De VU heeft de openheid gehad en blijft noodzakelijk omdat veel linkse intellectuelen zich niet zullen bekommeren om de pesterijen van bv. een *Maingain*. Anderzijds is het zo dat het sociaal-liberaal gedachtegoed een toekomst heeft.”

TER AFSLUITING

De eer voor het houden van een slotrede was weggelegd voor *Patrik Vankrunkelsven*. Ook die bracht de boodschap dat het niet de bedoeling was om de VU vroeg of laat kwaad te berokkenen. Anderzijds mag de partij zich ook niet 'terugtrekken op haar kroonjuwelen'. Die Vlaamse stam moet volgens de gewezen VU-voorzitter zeker behouden worden, maar mag niet archaïsch worden benaderd. „We zijn nu ver verwijderd van het Vlaamse onrecht. Dat was wervend, maar los van het probleem van de Vlamingen in Brussel en de ondoorzichtige geldstromen, bestaat dat onrecht niet echt meer. Vlamingen zijn inwoners van een rijke regio.” Vankrunkelsvens analyse is dat het stemgedrag van de Vlamingen dan ook niet meer gebaseerd is op die Vlaamse achterstelling. „Het communautaire mag niet worden opgeklopt. In veel gevallen is het energieverlies. Alleen als je tracht die twisten - en de problemen die eraan ten grondslag liggen - op te lossen is dat lonend. Zelfs bij het FDF begint men te beseffen dat de hatelijkheden t.o.v. de Vlamingen electoraal niet meer lonend zijn. Die partij evolueert dan ook van een taalpartij naar een grootstedelijke partij. De VU mag het Vlaamse belang onder geen beding loslaten, maar het is een verkeerde interpretatie om alleen dat te beklemtonen. Als VU moet je op het communautaire vlak nog dingen realiseren, maar misschien moet je daarop niet meer de klemtoon leggen. Met VU&ID moeten we alle energie gebruiken voor het bouwen aan sterke regio's in Europees verband. De alliantie heeft de kans om mee te bepalen hoe Europa er morgen zal uitzien.” En of dat onder de links-liberale vlag moet gebeuren? „De politiek heeft nood aan herkenbaarheid en dat vraagt een etiket. Het links-liberalisme kan, maar daarover wil ik me nu nog niet uitspreken. Deze dag heeft stof tot nadenken gegeven, ik hoop dat de partij de handschoen opneemt.”

Voor meer soortgelijke publieke initiatieven is het waarschijnlijk wachten tot na de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober a.s. Voor de beeldvorming en herkenbaarheid is het mogelijk nuttig dat de organisatoren dan iets meer rekening houden met de agenda's van alle betrokkenen. Dat vermijdt vervelende overlappingsen, de daarbij onvermijdelijke moeilijke keuze en het al even onvermijdelijke koppen tellen.

(gv)

➤ Een meer uitgebreid theoretisch kader komt er vrijwel zeker nog dit najaar in boekvorm.

In Brussel moet een deel van de rechters tweetalig zijn want ook Nederlandstaligen moeten er terecht kunnen om in hun moedertaal recht te horen spreken. Dat lijkt vandaag vanzelfsprekend. Nochtans kwam die afspraak er pas in 1935. Niets te vroeg: al die tijd werd het immers gewoon geacht dat Vlamingen ook wel Frans verstaan en begrijpen, zelfs als ze voor een rechtbank terecht staan.

◆ ACTUEEL ◆

De wettelijke vernederlandsing van het gerecht was het derde hoofdstuk van een historisch drieluik dat de pijler moest worden om Vlaanderen echt Nederlandstalig te maken. Eerder al had in die beruchte jaren dertig het Belgische parlement de vernederlandsing van de universiteit van Gent geslikt zodat Vlamingen eindelijk ook Nederlandstalig universitair onderwijs konden volgen. Een tweede taalwet trok het beginsel 'streektaal = voertaal' door in de administratie, ook die werd in Vlaanderen wettelijk Nederlandstalig. In een derde etappe kwam daar in 1935 het gerecht bij. Terloops: pas in datzelfde jaar werden in Vlaanderen de eerste Nederlandstalige diploma's van doctor in de Rechten uitge-reikt.

BRUSSELS PROBLEEM

Toen al lieten de vooral Brusselse-Franstalige tegenstanders van de wet weten dat zij met... genoeg de nieuwe taalwet zouden saboteren. Dat hebben ze ook gedaan en dat verzet hebben ze nooit opgegeven, ze zijn daar vandaag nog mee bezig. Als het van de 'Vlaamse' liberale federale excellenties Guy Verhofstadt en Marc Verwilghen afhangt krijgen de Franstaligen uiteindelijk toch hun gelijk en dat na meer dan een halve eeuw onafgebroken guerrilla tegen deze Belgische taalwet.

De Franstaligen willen inderdaad af van het taalexamen dat Brusselse kandidaten moeten afleggen om als tweetalig rechter in de hoofdstad te kunnen zetelen. Het examen is veel te moeilijk! Niet aangepast aan de noden van het beroep! Er zijn trouwens al te veel tweetalige rechters in Brussel...

Men moet zich inderdaad geen illusies maken: het doorbeken van het taalexamen is maar een eerste stap om nadien ook het aantal tweetalige rechters in Brussel op de Franstalige helling te zetten. Dat verplicht taalexamen werd ingevoerd door de wet van 1935. De bedoeling was eenvoudig: er voor zorgen dat er in Brussel voldoende rechters zijn die Vlaamse zaken kunnen behandelen. Dat konden en kunnen nog altijd exclusief Nederlandstalige rechters zijn, dat kunnen ook magistraten zijn die bewezen hebben dat ze de 'andere' taal voldoende beheersen om op een correcte manier recht te kunnen spreken. Die kennis van de andere taal zou men moeten bewijzen via een examen.

De helft van Brusselse rechters en substituten zou voortaan een 'grondige' kennis van de andere taal moeten hebben, voor een kwart van de rechters volstond een 'voldoende' kennis. Later werden niet alleen die aantallen aangepast maar werd

ook de vereiste taalkennis herleid tot niet veel meer dan 'kennis van de andere taal'. Dat taalexamen is er vandaag nog altijd. Het wordt, zoals voorgeschreven door de wet van 1935, georganiseerd door de minister van Justitie. Tijdens de mondelinge proef moeten de kandidaten enkele wetteksten hardop lezen in wat voor hen de andere taal is, daarna krijgen ze vragen voorgeschoteld over hun beroep, hun vrijetijdsbesteding of de actualiteit. Tijdens het schriftelijk examen moeten de kandidaten onder meer een commentaar bij een rechterlijke uitspraak in de andere taal schrijven. Daarvoor mogen ze gebruik maken van wet- en woordenboeken.

sommen. Wel gebeurt het dat de kandidaat gevraagd wordt naar zijn hobby's of persoonlijke interesses. Is dat bijvoorbeeld kunst dan wordt wel eens gevraagd naar de laatst bezochte tentoonstelling. Wie zegt dat hij graag tuinert mag daarover enkele vragen verwachten. Voor het overige noteerde professor De Pauw alleen maar vrij onschuldige vragen. Als daar zijn: Wat betekent de naam van de straat waar u woont? Heeft u kinderen? Hoe oud zijn ze? Studeerde u ook in het buitenland?

Was de Franstalige jury duidelijk iets strenger voor Nederlandstalige kandidaten dan haar Nederlandstalige tegenhanger voor

Verhofstadt verkwanselt Vlaams recht

ZEILBOTEN

De mondelinge proef is publiek en daarvan maakte de Brusselse emeritus hoogleraar Frans De Pauw gebruik om zelf eens te gaan luisteren zodat hij met eigen oren kon oordelen of dat taalexamen inderdaad zo moeilijk is als de Franstaligen al jaren lamenteerden. Of het met andere woorden juist is dat kandidaten... onderdelen van een zeilboot of van een fiets in de 'andere' taal moeten kunnen opsommen. Dat blijkt een groteske fabel te zijn. Kandidaat-tweetalige rechters wordt ook niet gevraagd een dozijn namen van bloemen of groenten op te

Franssprekende kandidaat-tweetaligen, toch kon de kritische toeschouwer De Pauw alvast bij dat examen niets noteren dat echt niet door de beugel kon. Integendeel, zijn indruk was dat wie zich ernstig had voorbereid op het examen redelijkerwijze moet slagen. Er slaagden bij die proef trouwens evenveel Franstaligen als Nederlandssprekenden. De mogelijke 'té-moeilijkheidsgraad' kan dus niet het argument zijn om onder Franstalige druk aan de historische taalwet van 1935 te gaan prutsen. Wel is er een en ander te zeggen over de manier waarop het mondelinge examen georganiseerd wordt.

Zo worden bijvoorbeeld vragen gesteld die thuishoren in de persoonlijke levenssfeer van de kandidaat. Te klare antwoorden daarop kunnen uiteraard spelen bij de beoordeling. Ook werd vastgesteld dat Nederlandstalige kandidaten bij de Franstalige jury meer uitleg moeten geven over hun kennis van de taal van Voltaire, dan hun Franstalige collega's over hun liefde voor de taal van Gezelle. Zij krijgen extra vragen zoals: Waaruit bestaat 'livraison' (levering)? Wat is een 'pension alimentaire' (uitkering tot onderhoud)? Technische vragen inderdaad, maar vragen die men niet stelt in de taalkundig omgekeerde richting.

TOCH AANPASSINGEN?

Laat één zaak duidelijk zijn: het taalexamen zelf moet blijven bestaan. Dat weg-nemen of zelfs maar afzwakken betekent immers een onomkeerbare uitholling van de vernederlandsing van het gerecht. Men kan alvast beginnen met het wegwer-ken van de twee vermelde scheeftrekkingen.

gen: geen al te persoonlijke vragen en iedereen op een zelfde manier op de taalkundige rooster leggen. Dus geen extra vragen voor alleen maar de Nederlandstalige kandidaten.

Dat is niet alles.

Het moet ook mogelijk zijn de kandidaten beter voor te bereiden op het examen. Door bijvoorbeeld een aangepaste voorbereiding tijdens de universitaire opleiding.

Prof. De Pauw daarover in een gesprek met *De Morgen* begin dit jaar: „Wat is er tegen om gedurende de eerste twee jaar (van de vijf jaar durende opleiding) de andere omgangstaal te doceren en de drie volgende jaren de andere technisch juridische taal?”

Om eens en voorgoed gedaan te maken met het Franstalige gezeur over dat toch zo moeilijke taalexamen kan de organisatie ervan in handen gegeven worden van het ex-Vast Wervingssecretariaat, nu *Selor* of Selectiebureau van de Federale Overheid. Die meet nu al de taalkennis van alle ambtenaren.

Zeer opvallend: de slaagkansen liggen daar opvallend hoger dan voor het rechtersexamen van het ministerie van Justitie. Over een periode van tien jaar gespreid slaagden daar 30 procent van de kandidaten-Nederlands en meer dan 40 procent voor hun collega's Frans.

Op die manier neemt men ook het wantrouwen weg tegenover elke mogelijke verdenking van corporatisme. De kandidaten worden nu beoordeeld door een commissie van magistraten en dat zijn hun toekomstige collega's. Men kan niet spreken van een echt waterdichte objectieve controle.

Het kan dus anders, en dat met behoud van de Vlaams-vriendelijke waarborgen die in de wet van 1935 waren ingebouwd. Terloops, toen was het examen nodig om Nederlandstalige kandidaten over de Brusselse taalstreep te halen. Vandaag is het blijkbaar een handicap voor onwillige Franstaligen.

Het kan verkeren.

Marc Platel

Zouden zij weten hoe een zeilboot in de andere taal in elkaar steekt? Het is een fabel dat het taalexamen onfatsoenlijk zwaar zou zijn!

Verhofstadt verradt Vlaanderen

Geen koehandel met rechters in Brussel

VU&ID

Een gerechtelijke koehandel (2)

Als het van Verhofstadt afhangt krijgen Franstaligen na een halve eeuw strijd hun gelijk.

7

Campagnestartdag

Zaterdag 24 juni 2000
Antwerpen
Astrid Park Plaza

◆ OKTOBER 2000 ◆

Beste vrienden,

Vanuit gemeenten en provincies wil VU&ID haar politiek ideaal vorm geven: een moderne gemeenschap waarin ontvoogde Vlamingen vrij en verantwoordelijk leven en werken. Onafhankelijk van zuilen en belangengroepen, maar bewust dat ieder zijn steentje heeft bij te dragen in de opbouw van een betere samenleving.

Om de VU&ID-boodschap te versterken verzamelen we op zaterdag 24 juni a.s. in

Antwerpen. Voor een politiek én een actiemoment. Samen geven we in de metropool het startschot voor onze verkiezingscampagne.

U bent hartelijk welkom!

Geert Bourgeois,
Algemeen voorzitter VU

PROGRAMMA

Voormiddag

9u.30: Onthaal en koffie

10u.00: VU&ID KIEST

Welkom door *Fons Borginon*, nationaal ondervoorzitter van de VU en Antwerps volksvertegenwoordiger.

Toespraak door *Johan Sauwens*, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden

Toelichting van de speerpunten van het VU&ID-verkiezingsprogramma door mandatarissen van VU en ID21

Voorstelling van de VU&ID-campagne door *Laurens Appeltans*, algemeen secretaris van de VU

12u.00: Slottoespraak door *Geert Bourgeois*, algemeen voorzitter van de VU

Tijdens de voormiddag is er een alternatief voormiddagprogramma met een bezoek aan de Antwerpse dierentuin.

Middag

12u.30: Middagmaal

Namiddag

14u.00: ACTIE IN 'T STAD

VU&ID zendt haar zonen en dochters uit. Onder leiding van kopstukken en kandidaten van VU en ID21 gaat u op pad om Vlaamse steden en gemeenten te veroveren. Maar we beginnen uiteraard ... 'in 't Stad'!

Plaats van vertrek: Astridplein.

8

VU&ID-campagnestartdag • Antwoordstrook

Een dagje Antwerpen zint me wel. Noteer alvast mijn inschrijving voor de VU&ID-dag op 24 juni e.k. Ik betaal vandaag nog mijn bijdrage voor het middagmaal (300 fr. voor volwassenen; 100 fr. voor kinderen jonger dan 12 jaar) op rekeningnummer 435-0271521-01 van VU te 1000 Brussel. Ik vermeld 'Startdag' en het aantal deelnemers.

Naam: Voornaam:

Straat: Nr.: Bus:

Postnr.: Gemeente:

Telefoonnummer: Faxnummer:

Noteer de aanwezigheid van: ☐ volwassenen ☐ kinderen

Wil a.u.b. duidelijk uw keuze aangeven!

VOORMIDDAGPROGRAMMA

☐ Politiek programma: _____ volwassenen

☐ Groepsbezoek aan Antwerpse Zoo

• als kinderprogramma: _____ kinderen (230 fr.)

• als alternatief programma: _____ volwassenen (400 fr.)

MIDDAGPROGRAMMA

☐ Middagmaal _____ volwassenen (300 fr.)
_____ kinderen (100 fr.)

Middagmaal vooraf te betalen op rekeningnummer
435-0271521-01 van VU te 1000 Brussel

NAMIDDAGPROGRAMMA

☐ Wij nemen deel aan de actie met _____ volwassenen en _____ kinderen

Wil a.u.b. uw antwoord vóór 9 juni a.s. terugsturen naar het VU-secretariaat,
Barrikadenplein 12, 1000 Brussel. Faxen kan natuurlijk ook: 02/217.35.10

Toerisme Vlaanderen

PRACTICA

Kinderopvang

Ook voor de jongsten is het Astrid Park Plaza de verzamelplaats. 's Namiddags gaan de VU&ID-juniors mee op actie in 't Stad. Maar tijdens de voormiddag bezoeken alle kinderen onder begeleiding de prachtige Zoo van Antwerpen. Wel opletten dat ze tijdig (d.w.z. ten laatste om 10 u. 's ochtends) in het hotel zijn. In groep betalen kinderen van 3 tot en met 11 jaar slechts 230 fr. Papa's of mama's die meewillen betalen daarvoor 400 fr. Dit inkomgeld wordt 's morgens bij het onthaal betaald.

Personen met een handicap

Het hotel is vlot toegankelijk. Mits een seintje regelt het VU-secretariaat een parkeerplaats in de hotelparking. Heeft u extra vragen bij het namiddagprogramma, dan belt u het partijsecretariaat.

Extra inlichtingen

De VU&ID-dag is een organisatie van Volksunie en ID21. Voor bijkomende informatie kan u terecht op het nummer 02/219.49.30.

Of u mailt naar info.24juni@volksunie.be

Toerisme Vlaanderen

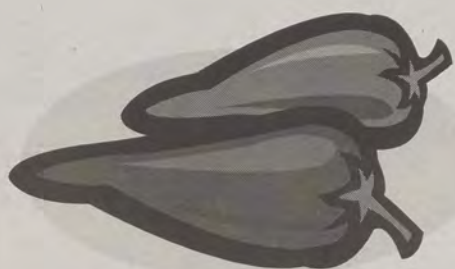
De Antwerpse dierentuin

De Antwerpse dierentuin is alleen al uniek door zijn ligging in het hartje van de stad. Blikvangers zijn het exotische apengebouw, het 'Vriesland' van pinguïns en zee-otters, en het splinternieuwe olifantenverblijf. Naast 7000 dieren omvat dit 10 hectaren grote wandelpark ook een natuurhistorisch museum.

Het hotel Astrid Park Plaza bevindt zich in hartje Antwerpen op amper 100 meter van het Centraal Station (treinreizigers moeten soms overstappen in Berchem) en op 300 meter van de Rooseveltplaats, de stelplaats voor de bussen van *De Lijn*. De locatie is dus ideaal bereikbaar met het openbaar vervoer. Komt u toch met de wagen dan kan u terecht in één van de vijf nabij gelegen betaalparkings (De Keyser, Breidel, Nova, Roosevelt, Empire).

Peper in de politiek

Ook bij gemeenteraadsverkiezingen zijn goede ideeën duur. Maar een beetje verbeelding kan wonderen doen. Van nu - en tot zolang de voorraad strekt - staat ons weekblad open voor fijne, vrolijke en verfrissende ideeën. Dingen waar kiezers niet naast kunnen kijken en meteen uitroepen: „Hé!”

OP SMAAK

Zo'n goed idee komt van *Katelijne Toen*, lijsttrekker voor de Antwerpse districtsraad (Hoboken), en van *Koen Raets*, 2de

plaats gemeenteraad Antwerpen. Zij verspreiden een eenvoudig maar speels drukwerk onder de titel 'Binnen 150 dagen brengen wij...'. Wat deze VU&ID-kandidaten in de politiek brengen zit binnenin: een levensechte knalrode peper.

De twee beloven „nieuwe ideeën, verfrissende voorstellen en... 'gepeperde' kritiek. Met hulp van hun kiezers willen ze terug kleur en smaak in de politiek brengen.

Op de achterflap geven Katelijne en Koen hun e-postadres en hun telefoonnummer mee, lachend nog wel.

Beoordeling: goed bedacht, toepasbaar in alle gemeenten van Vlaanderen.

Ideeën voor 'Peper in de politiek' sturen naar **WIJ**, Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel. Fax: 02/ 219 97 25. E-post: redactie@vprti.be

De regionale VU-krant

Rand-avond in Halle-Vilvoorde

De VU-gedeputeerde van Vlaams-Brabant *Herman Van Autgaerden* maakte begin mei te Overijse, samen met prof. *Boes* van het *Instituut voor Administratief Recht* een nieuwe strategie bekend over de vernederlandsing van het straatbeeld en de verfijning van de taalwetgeving. Het dossier is bij het arrondissement Halle-Vilvoorde (H-V) niet in dovemansoren gevallen en dus schoot het bestuur in actie door zowel prof. Boes als Herman Van Autgaerden uit te nodigen om dit onderwerp te komen toelichten. De lezing gaat door op dinsdag 13 juni 2000, om 20u. in de grote zaal van het GC *De Kam*, Beekstraat 172 te 1970 Wezembeek-Oppem. Ook nationaal voorzitter *Geert Bourgeois* zal er aanwezig zijn en er de slottoespraak houden.

Iedereen is er welkom, wij hopen op een volle zaal, het gaat tenslotte om 'ons' Vlaams-Brabant.

Reinhilde Raspoet,
Persverantwoordelijke H-V

Water, een mensenrecht

De groep *Groenen/Europese Vrije Alliantie* in het Europees Parlement organiseert voor de vierde maal een 'alternatieve wereldtop' om de aandacht te vestigen op de kloof tussen arm en rijk.

Ditmaal staat de P(oor)-7 bijeenkomst in het teken van het recht op water.

Europarlementslid *Nelly Maes* (VU&ID) leidt een debat over water als factor in geopolitieke conflicten. Het debat gaat door op donderdag 8 juni om 17u. in het

Europees Parlement in Brussel. Ook *Ricardo Petrella* neemt deel aan de topontmoeting op zaterdag 10 juni in Antwerpen. Verder zullen tijdens de vierdaagse top *Danielle Mitterand*, *Vandana Shiva* en vele andere eminente sprekers onderwerpen aansnijden zoals lokaal waterbeheer en democratie, privatisering of niet van de drinkwatervoorraad.

Voor het volledige programma verwijzen we naar de VU-webstek bij 'Activiteiten'.

Rechtzetting

In *WIJ* van 18 mei jl. stelde onze redactie de kandidatenlijst van Menen voor. VU, Agalev en onafhankelijken nemen er samen onder de naam VIA deel aan de gemeenteraadsverkiezingen. Alle VU-kandidaten werden op een rijtje gezet, maar het zetduiveltje deed zijn werk. *Mariette Naert-Mores*, een 34-jarige huisvrouw uit Lauwe die de 14de plaats inneemt stond niet in de lijst vermeld, waarvoor onze excuses. Met deze is dat hopelijk rechtgezet.

2

Directeur VIW

Vlamingen in de Wereld (VIW) is op zoek naar een nieuwe directeur (m/v) die de dagelijkse leiding van het secretariaat op zich neemt; alles in het werk stelt voor de permanente en kwalitatieve uitbouw van een netwerk van uitgeweken Vlamingen; via alle mogelijke communicatiekanalen zorgt voor een grote naambekendheid en een positief imago; beschikt over een talentknobbel, managementcapaciteiten, geografische kennis, schrijftalent en een diploma bv. in de sociale- of communicatiewetenschappen; graag reist. VIW biedt een boeiende job met een goede verloning en veel (inter)nationale (pers-)contacten.

Sollicitatiebrief met uitgebreid CV en foto naar Vlamingen in de Wereld, t.a.v. *Rik Decan*, voorzitter, Tervuursesteenweg 115 te 2800 Mechelen.

*De familiesaak met traditie
sedert 1910*
Marleen en Annemie Pauwels
Cude Brugstraat 16
9200 (Schoonaarde) Dendermonde
Tel. 052/42.32.46

Afhalen van palinggerechten mogelijk

Openingsuren: van maandag tot en met donderdag:
12 uur tot 14.30 uur - 18 uur tot 21.30 uur
Zaterdag: 18 uur tot 22 uur
Zondag: 12 uur tot 21.30 uur
Verlofperiode: de maand december

Door Brussel met Karel van de Woestijne

De stad sterft langzaam in het avondrood. Ooit dompelden rookpluimen de stad in onbestemde schemer zoals vandaag de walmen van de ontelbare auto's de horizon kleuren. Als man van Sint-Martens-Latem had de nieuwbakken journalist oog voor de kleuren van de stad, voor de modes en hebbelijkheidjes van de stedeling. Het leven zoals het is, zo beschrijft Karel van de Woestijne wat er in Brussel zo al omgaat, van 1906 tot 1926. Maar Brussel is ook de scène van een intens politiek leven, ondanks het politieke overwicht van de katholieke partij. Socialisten en liberalen, daensisten en christen-democraten

deden alles om de meerderheid te breken. *Algemeen Enkelvoudig Stemrecht*, beter onderwijs en door- en om alles heen, de legerhervorming, de afschaffing dus van het lotelingenstelsel.

Karel van de Woestijne brengt ons in het spoor van beroemdheden als *Helleputte* en zijn zwager *Frans Schollaert*, Nobelprijswinnaars *Beernaert* en *Maeterlinck*, Burgemeesters als *Buls*, *Max*, *Anspach*. De namenlijsten aan het einde van elk deel zijn indrukwekkend. *Vermeulen*, *de Bom*, *Wirtz*, namen die niet onvermeld mogen blijven. De issues zijn onuitputtelijk: de architectuur, de heraanleg van

de stad, de verbinding tussen boven- en benedenstad komen vaak en grondig aan bod. Er zijn geen aangelegenheden van gewicht te Brussel en in het land of Karel spreekt erover.

U krijgt nog meer te horen, te zien en te ruiken tijdens een geleide wandeling o.l.v. *Machteld de Schrijver*, *Nathalie Jacobs* of *Bart Haers*. Wandelingen vetrekken steeds aan de Noord-Galerij, tussen Nieuwstraat en Adolf Maxlaan.

Info en rondleidingen: *Culturama VZW*, *Baron de Vironlaan 140*, 1700 Dilbeek. Tel. 02/562.27.74, fax 02/562.31.44. E-post: culturama@village.uu.net

Nationalisme

♦ UIT DE REGIO ♦

Origineel geschenk voor jarige boogschutter

Zaterdag 6 mei jl. werd voor Wilfried Algoedt en zijn echtgenote Erna Vanoost een onvergetelijke feestdag. Wilfried vierde onlangs zijn zeventigste verjaardag, en kreeg vanwege zijn vrienden een origineel verjaardagsgeschenk.

Sedert vijftig jaren is Wilfried een fervente boogschutter, en op 6 mei jl. werd op de gemeentelijke schietstand te Wingene een huldeschieting voor de jarige jubilaris op het getouw gezet. Met 118 deelnemers werd deze organisatie een hoogdag voor de plaatselijke St.-Jorisgilde, waarvan Wilfried ook al sinds jaar en dag bestuurslid-penningmeester is. Tijdens een voorafgaande receptie werden heel wat eregasten verwelkomd.

Wilfried en Erna zijn overtuigd Vlaams-nationalist, en daarom mocht ook de Volksunie niet op het appèl ontbreken, vond de plaatselijke VU-afdeling. Aldus waren Erik Vandewalle (arrondissements-voorzitter KRT), Chris Vandenbroeke (Vlaams parlements-lid) en nationaal VU-voorzitter Geert Bourgeois present. Geert Bourgeois gaf er een gewaardeerde gele-gheidsrede. Namens Vlaams minister van Sport Johan Sauwens werd een prachtige beker overhandigd. Wilfried en Erna, gekend als waard en waardin van café 'De Zwarte Leeuw' op het Kerkplein te Wingene, hebben de beker een ereplaats in hun zaak gegeven.

Op de foto van links naar rechts: Jacques Callewaert, Geert Bourgeois, Lieven Bogaert, Marc Vanoverschelde, Nicaes Cristel, Erna Vanoost, Wilfried Algoedt, Chris Vandenbroeke, Erik Vandewalle.

Voorzitter VU-afdeling Wingene, Bert Dezutter, ontbreekt als fotograaf-van-dienst op de foto.

In het najaar 2000 bestaat 'De Zwarte Leeuw' negentig jaar, Wilfried en Erna worden dan ongetwijfeld opnieuw in de bloemen gezet. Namens de VU-afdeling wensen we hen van harte geluk en... nog véle jaren!

(bd)

VLAAMSE KOERIERDIENST

Binnen- en Buitenland

Basisprijs:

- vast recht bef. 150,-
- bef. 10,- per km.

Tel. 050/42.62.67

(na 20u.)

On Line met de Vernieuwers

www.volksunie.be

10

Vernieuwing, verjonging en vervrouwelijking van de provincieraadsfractie in Vlaams-Brabant waren de belangrijke aandachtspunten bij het opstellen van de kieslijsten. Concreet weerspiegelt zich dit in een toepassing van het ritsprincipe voor de topplaatsen en voor een jongerenkandidaat bovenaan de lijst. In het kiesdistrict Halle trekt huidig provincieraadslid Juul Denayer de lijst. Linda Vandeneede, VU-fractieleidster in de Roosdaalse gemeenteraad, staat op twee. Op de derde plaats staat Michaël Van Droogenbroeck uit Itterbeek-Dilbeek. Michaël is laatstejaarsstudent Sociologie aan de KU Leuven, tevens nationaal secretaris van de Volksuniejongeren. In het kiesdistrict Vilvoorde trekt Jan Anciaux uit Vilvoorde de lijst. Hij is kinesist en directeur van een rusthuis. Op de tweede plaats staat Veerle Wijfels uit Zemst, medewerkster van Nelly Maes in het Europees Parlement. Wim Peeters uit Wezem-

beek-Oppem staat als jongere op de derde plaats. Hij is netwerkbeheerder bij Imagination in Motion.

De beide parlementsleden, Annemie Van de Casteele en Etienne Van Vaerenbergh, steunen de lijsten als lijstduwers.

Jongeren tussen 18 en 31 jaar dragen ook opvallend bij tot de aantrekkelijkheid en dynamiek. Het kandideren van zoveel jonge enthousiastelingen, meestal zeer actief op verschillende niveaus in VU en VU-jongeren én in het ruime verenigingsleven, weerspiegelt zich in zichtbare plaatsen op elke lijst. Onder hen ook de nationale VUJO-voorzitter Klaas Van Audenhove en Izolda Ferhobagulova, die bij de Europese verkiezingen van '99 meer dan 7.500 voorkeurstemmen uit heel Vlaanderen haalde.

Op de lijsten is er ook plaats voor verruimers. Voorbeelden zijn Rik Wouters uit Halle-Ruisbroek en Ivo Van Aken uit Zaventem.

De slogan 'Kiezen voor de Vlaamse Rand. Vechten voor vernieuwing' van vorig jaar is nog steeds van toepassing. Tegen die achtergrond trekt VU&ID met deze vernieuwen-

Deswarte, Machelen (35j.); 11. Luc Menu, Hoeilaart (59j.); 12. Bert Waegemen, Grimbergen (47j.); 13. Marie-Louise Thiebaut-Vahhecke, Kampenhout-Berg (74j.); 14. Grego-

Halle-Vilvoorde ritst 8 oktober tegemoet

de en jonge lijsten richting 8 oktober. De alliantie ambieert hiermee een verhoging van het huidige aantal provincieraadsleden.

DISTRICT VILVOORDE

1. Jan Anciaux, Vilvoorde (41j.); 2. Veerle Wijfels, Zemst (44j.); 3. Wim Peeters, Wezembeek-Oppem (27j.); 4. Lieve De Witte, Machelen (36j.); 5. Ivo Van Aken, Zaventem-Sterrebeek (31j.); 6. Reinhilde Raspoet, Overijse (65j.); 7. Robin Ramakers, Vilvoorde (24j.); 8. Katelijne Fonteyn, Zemst-Hofstade (39j.); 9. Guido Collier, Kapelle-op-den-Bos (25j.); 10. Linda

ry Lagae, Machelen-Diegem (33j.); 15. Joris Kelchtermans, Overijse (23j.); 16. Elisabeth De Waele, Zaventem (22j.); 17. Patrick De Pauw, Steenokkerzeel (46j.); 18. Christine Declerck, Grimbergen (54j.); 19. Bert Coen, Londerzeel-Malderen (64j.); 20. Nora Tommelein, Vilvoorde (61j.); 21. Maurits Dewinter, Kapelle-op-den-Bos/Nieuwenrode (68j.); 22. Annemie Van de Casteele, Affligem (46j.).

DISTRICT HALLE

1. Juul Denayer, Halle-Buizingen, (58j.); 2. Linda Van den Eede, Roos-

schap voor alles wat vreemd is en kan ook uitmonden in de verabsolutering van de eigen natie. Varianten van deze afwijking zijn de Übermensch, the Splendid Isolation en het Chauvinisme dat in haar uiterste consequentie ontaardt in imperialisme, expansionisme en oorlog.

Alexander, Caesar, Clovis, keizer Karel, Louis XIV, Leopold II, Hitler, Stalin, Mao, Milosevic en zovele anderen hebben bewezen tot welke misdadige waanzin een verkeerd begrepen nationalisme leiden kan.

Lijnrecht daartegenover staat het complexloos inter-nationalisme waar de Volksunie zich thuis voelt, wars van elk meerderwaardigheidsgevoel. De fierheid van ons rijk cultuurhistorisch verleden en heden is een gezond gevoel van eigenwaarde van een naarstig volk dat zich door vele tegenslagen heen heeft opgewerkt tot een van de meest welvarende van de wereld met achtung en bewondering voor andere volkeren en culturen. Wij beweren niet dat onze Sint-Goedelekathedraal mooier is dan die van Reims, Burgos, Keulen of Canterbury. Kan Rubens concurreren met Dürer; Merckx met Coppi; Claus met Rusdî? Ons bevrijdend volksnationalisme ijvert niet alleen voor zelfbestuur en welzijn maar steunt alle onderdrukte volkeren die hunkeren naar autonomie en rechtvaardige wereldhandel.

Over wat onze voorouders gepresteerd hebben en wat wij en onze kinderen realiseren, mogen wij fier zijn zonder het van de daken te schreeuwen. Omdat het getuigt van een democratisch, tolerant en pacifistisch Vlaams-nationaal gevoel.

Jan Caudron

Maurits en Alicia in het goud

De zondag van Beloken Pasen vierden de trouwe Volksunimilitanten *Maurits* en *Alicia Vandierendonck* hun gouden huwelijksjubileum.

Met een bijzonder sfeervolle dankmis in de kerk van *Sint-Franciskus* op het Dampoortkwartier te Sint-Kruis, want pastoor *Fevery* had er zijn werk van gemaakt. Zowel in zijn inleiding, in de homilie als in de bindteksten filosofeerde hij over de positieve waarden in het leven: trouw, er onberekend en geduldig zijn voor de ander. Het Vlaams koor 'Herfstmelodiën', waar Alicia trouw lid van is, zorgde voor

een hoogstaande muzikale inbreng.

Een verzorgde receptie in het 'Poorters-huys' gevolgd door een stevige maaltijd brachten de familie en vele vrienden samen in een opperbste sfeer.

Aan de kinderen *Machteld* en *Roland*, *Adelheid* en *André*, *Hildegard* en *Wouter*, aan de kleinkinderen en achterkleinkinderen en uiteraard aan de jubilarissen *Maurits* en *Alicia* nogmaals een dikke proficiat en nog veel gezonde en gelukkige jaren samen!

Jean-Marie Bogaert,
VU-fractie leider Brugge

Cultureel-politieke ontmoeting in Fryslân

Begin mei maakte de Vlaamse Kring *Johannes Ockeghem* van Dendermonde een vierdaagse uitstap naar Friesland. Via Den Oever over de afsluitdijk van het IJsselmeer naar Earnewâld waar het hotel was gelegen in een prachtig merengebied. Onder leiding van *Roel Falkena* van de FNP bezocht de groep Leeuwarden. Een tocht door Noord-Friesland, een verblijf met fietstocht op Schiermonnikoog, een videoavond enz. maakten van dit zonnige vertoeven een overgetelijke reis. Op de foto tijdens de boottocht over het IJsselmeer met het salonschip *Prins Claus* her-

kennen we o.a. *Herman Van den Abbeele* (schepen), *Herman Burghgrave* (fractie-leider INZET), *Lutgart De Beul* (gemeenteraadslid en VU-fractiesecretaris in Vlaams Parlement) allen uit Dendermonde. Ook *Etienne Keymolen*, gemeenteraadslid in Asse en *Willy Cobbaut* waren mee. We maken van deze gelegenheid gebruik de gids *Jan Taelemans* nogmaals te danken voor de bijzondere kennis van zaken en ook *Rik Keyaerts* bij het voorbereidend werk.

William Beaufays,
groepsleider

11

OOST-VLAANDEREN

Di. 13 juni NINOVE: Viering 'Vaderdag'. Om 14u.30 in 'De Pallieter'. Koffietafel en gezellig samenzijn. Org.: VVVG-Ninove.

Za. 17 juni GAVERE: 18de Zomerbarbecue. Vanaf 19u.30 in zaal Nova, Steenweg 82 te Asper. Aperitief met hapjes, scampi's, varkensham en dessert aan 600 fr. (-18j.: 300 fr.). Inschrijven vóór 15/6 bij bestuursleden. Org.: VU&ID-Gavere.

Za. 17 juni EREMBODEGEM: Gespreksavond met minister Johan Sauwens over een nieuwe Vlaamse regering. Om 20u. in De Brouwerij, Gerstenstraat 1A. Info: Veerle Remy (0476/87.71.25); Org.: VU-Erembodegem i.s.m. VCLD.

Za. 17 juni SINT-GILLIS-WAAS: Het invullen van uw belastingaangifte, berekenen personenbelasting of advies. Tussen 13 en 14u. bij Romain De Grave, Eeckbergstraat 20 te Sint-Gillis-Waas. Info: 03/770.70.62.

Di. 20 juni NINOVE: Met VVVG-Ninove naar Ieper. Vertrek om 7u.30 aan PTL. Met o.m. bezoek aan oorlogsmusea, Noord-Frankrijk, forellenkwekerij enz. Inschrijven door storting van 1.350 fr;p.p. (voor 10/6) op rek. nr. 000-0568761-50 van MulyaerBraem, 9450 Denderhoutem. Deelnemers beperkt tot 34!

Zo. 25 juni MELLE: Braadspitfeest Vrij Melle. Vanaf 11u.30 in het Hoeveke, Potaardestraat te Gontrode. Volw.: 400 fr., kind. 250 fr. Inschrijven bij Freddy Van de Putte (09/252.30.23).

WEST-VLAANDEREN

Ma. 5 juni ROESELARE: 'Filmmuziek'. Originele muziek en filmfragmenten met François Verbeiren. Om 14u.30 in P.C., Kattenstraat 29 te Roeselare. Org.: VVVG-Roeselare.

Di. 6 juni BRUGGE: Namiddaguitstap Kunstwerkateliers 'Arte Grossé te St.-Michiels en het Kasteel van Loppem met park. Info en org.: VVVG-Brugge-Noord, tel. 050/38.10.08.

Ma. 12 juni DEERLIJK: Jaarlijkse herdenking van het overlijden van René De

Clercq. Om 19u. aan het grafmonument, achter de St.-Columbakkerk te Deerlijk. Org.: VU-Deerlijk i.s.m. Ic Dien en de R. Declercq-Stichting.

Wo. 14 juni BRUGGE: Felix Deca-booter brengt 'Fijne humor'. Om 15u. in PCH Magdalena, Violierstraat 7. Deuren vanaf 14u. Deelname: 70 fr. zonder en 140 fr. met koffietafel. Org.: VVVG-Brugge-Noord.

Do. 15 juni BRUGGE: Dom Arnoldus Smits over '1830, scheuring in de Nederlanden'. Om 20u. in De Gulden Spoor, 't Zand 22. Org.: Informativa vzw.

Ma. 19 juni BRUGGE: Natuurwandeling te Zevenkerken, o.l.v. Omer Dombrecht. Org. en info: VVVG-Brugge-Zuid, tel. 050/38.35.12.

Ma. 19 juni ROESELARE: Boekbespreking met Ingrid Scherrens. 'Het Parfum' van Susskind. Om 14u. in Gaalpersstraat 2 te Roeselare. Org.: VVVG-Roeselare.

Di. 20 juni BRUGGE: Margriet Hermans spreekt over 'Vrouw en politiek'. Om 20u. in 't Leijtje, 't Leijtje 35, Ver-Assebroek. Org. en info: Vlaams Forum, tel. 050/33.80.53.

Wo. 28 juni BRUGGE: J. Verhaeghe over 'Misdad en straf in de 17de en 18de eeuw'. Om 15u. in PCH Magdalena, Violierstraat 7. Deuren vanaf 14u. Deelname: 70 fr. zonder en 140 fr. met koffietafel. Org.: VVVG-Brugge-Noord.

Za. 8 juli IZEGEM: 15de Vlaams Zomerfeest. Om 13u.30 Minivoetbaltornooi. Om 20u. Vlaamse Zomernacht. Ook op Zo. 9/11. Om 9u. eindronde minivoetbaltornooi; 9u.45 aperitiefwandeling; 11u. finale minivoetbaltornooi; 15u.: retrovoetbalmatch. Doorlopend animatie voor jong en oud. Info: Vlaams Huis (051/30.36.63); Joris Verbeke (051/30.48.08) of Karol Moeyarert (051/32.28.85). Org.: Comité Vlaams Zomerfeest (alle verenigingen in en rond het Vlaams Huis Izegem).

VLAAMS-BRABANT

Za. 17 juni ZEMST: 6de reuze braadfeest van VU-arr. Halle-Vilvoorde. Van 12 tot 19u. in de Schranshoeve, Kreupelstraat te Eppegem-Zemst.

Zo. 18 juni KORTENBERG: Praatcafé met Willy Kuijpers. Van 11 tot 13u. in het Cultureel Centrum van Kortenberg. Met officiële voorstelling van de kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen. Org.: VU&ID-Kortenberg.

LIMBURG

Za. 24 juni DIEPENBEEK: Barbecue van VU-Diepenbeek. Vanaf 17u. in zaal De Steenberg, Ganzestraat te Diepenbeek. Inschrijven op tel. 0477/70.36.10.

ANTWERPEN

Do. 1 juni BERCHEM: Uiterste inschrijvingsdatum voor de FVV-uitstap naar Normandie op 21, 22, 23 en 24/9. Deelname: 12.800 fr. Inschrijven door storting van voorschot (5.000 fr.) op rek. nr. 412-6188941-31 van FVV-Berchem. Meer info: 03/321.73.60.

Vr. 2 juni KALMTHOUT: Geleid bezoek aan het natuurreservaat 'De Maatjes' in Kalmthout-Nieuwmoer. Afspraak om 13u.30 parking kerk Nieuwmoer. Org.: FVV-Kalmthout.

Za. 3 juni MECHELEN: VU-Mechelen bespreekt het 2de deel van het ontwerp-programma (gemeenteraadsverkiezingen) van de VLD-VU-alliantie. In congrescentrum 'Diependael', 't Plein (Zoutwerf) van 10 tot 12u.30. Info: Marc Hendrickx, 0495/10.17.27.

Di. 6 juni MECHELEN: VU-Mechelen bespreekt het 3de deel van het ontwerp-programma (gemeenteraadsverkiezingen) van de VLD-VU-alliantie. In congrescentrum 'Diependael', 't Plein (Zoutwerf) van 10 tot 12u.30. Info: Marc Hendrickx, 0495/10.17.27.

Wo. 7 juni KALMTHOUT: FVV-Kalmthout bezoekt Kantkamer in Carolus Borromeus te Antwerpen. Samenkomst om 13u.50 aan de kerk. Deelname 50 fr. Inschrijven vóór 5/6 bij Lucienne (666.91.52). Org.: FVV-Kalmthout.

Za. 10 juni MERKSEM: 3de Grote familiequiz wordt uitgesteld tot 2 september wegens 'Zweden-België'. Om 20u. in 'De Kring', Jaak De Boeckstraat 73 te Merksem. Ploegen van 3 tot 6 personen. 100 fr. p.p. Iedereen prijs. Org. De Cammer. Info en inschrijvingen: Peter Annys, 03/644.77.85.

Ma. 12 juni EDEGEM: FVV-Edegem vertrekt naar Zwitserland. Terug op 18/6.

Za. 17 juni WOMMELGEM: Jaarlijks braadfeest. Om 14u. in de Kastanjelaan 4 te Wommelgem. Met gelegenheid tot allerhande volksspelen. Org.: KK Jan Puimège.

Ma. 19 juni VOSSelaar: VU&ID-Ontmoetingsavond. Info-avond n.a.v. de gemeenteraadsverkiezingen. Om 20u. in het oude gemeentehuis. Org.: VU&ID-arr.

Turnhout. Info: Jan Hermans 014/41.82.03, Joris Frederickx 014/61.38.67, Louiza Troonbeeckx 014/63.40.33, Flor Van Noppen 014/37.25.45, Frida Adams/Jan van Der Vloet 014/63.33.60, Margriet Hermans 014/43.91.89, Jan Vorsselmans 014/63.49.10.

Wo. 21 juni BERCHEM: Bustuitstap met FVV-Berchem 'Terug naar Oosterdonk'. Vertrek om 10u. stipt aan wachthokje gidsen busparkeerterrein Zuiderterras. Einde rond 17u. Deelname: 1.100 fr. Info en inschrijven (voor 25/5) bij bestuursleden FVV-Berchem.

Wo. 21 juni EDEGEM: Bustuitstap 'Terug naar Oosterdonk'. Info zie FVV-Berchem.

Wo. 21 juni TURNHOUT: Geert Bourgeois spreekt over 'De toekomst van het Vlaams-nationalisme'. Om 20u. in De Warande, Keldercafé. Toegang gratis. Org.: Vlaamse Kring Turnhout.

Vr. 23 juni MORTSEL: FVV-Mortsel wandelt te Sint-Niklaas. Samenkomst voor het stadhuis van Mortsel om 19u. Vertrek aan het stadhuis St.-Niklaas om 19u.30 o.l.v. gids. Duur: 2 uur. Info: Erika Van Hoofstadt (03/455.17.76).

Do. 29 juni TURNHOUT: VU&ID-Ontmoetingsavond. Info-avond n.a.v. de gemeenteraadsverkiezingen. Om 20u. in De Warande. Org.: VU&ID-arr. Turnhout. Info: Jan Hermans 014/41.82.03, Joris Frederickx 014/61.38.67, Louiza Troonbeeckx 014/63.40.33, Flor Van Noppen 014/37.25.45, Frida Adams/Jan van Der Vloet 014/63.33.60, Margriet Hermans 014/43.91.89, Jan Vorsselmans 014/63.49.10.

Za. 8 juli EDEGEM: 11 juli-viering in zaal De Schrans, Molenveldlaan. Aperitief, koude schotel en 2 glazen wijn aan 200 fr. Niet-leden 250 fr. Een pianist zorgt voor de muzikale opkuis. Inschrijven tot 2/7 bij K. De Gryse, tel. 03/449.82.12.

Za. 8 juli WESTERLO: Gulden-sporenviering. Vanaf 18u. in 't Abdijken, Tongerlodorp. Met welkomstdrink, bbq en zangstond. Eregast: Annemie Van de Casteele. Deelname: 550 fr., kinderen 200 fr. Inschrijven voor 5/11 bij m. Crabeels (014/54.61.86) of J. Thys (014/54.48.07).

Zo. 9 juli EDEGEM: Wandeling langs de Nete, 7,5 km. Afspraak om 13u.30 op het Kerkplein van Edegem. Org.: FVV-Edegem.

Ieper, ver en toch dichtbij

♦ CULTUUR ♦

Het gelaat van de oorlog

'Ver van Ieper' of het nieuwste boek over de Grote Oorlog is voor een keertje niet geschoeid op traditionele leest. Twee striptekenaars, *Marvano* (of *Mark Van Oppen*) uit Ransst die bij het grote publiek bekend is van reeksen als 'Dallas Barr' en Antwerpenaar *Marcel Rouffa* van 'Rourke', creëerden een unieke combinatie van teksten, zwart-wit tekeningen en een stripverhaal rond de eerste wereldoorlog.

EENDENVIJVER

„We wilden met ons verhaal vooral onze eigen kinderen de waanzin van een oorlog uitleggen” wisten de twee auteurs te vertellen.

Herhaaldelijk gingen zij, al dan niet vergezeld van de kinderen *Annelies*, *Hannab* en *Lillith*, de frontstreek van weleer bezoeken.

„Op één van die tochtjes kwamen we langs een wei met in het midden een soort 'eendenvijvertje' dat bovendien nog fors omringd was door een prikkeldraadafsluiting. Welke idioot zou dat kunnen gedaan hebben? Als je dan antwoordt dat dit een overblijfsel is uit die verre oorlog en dat die vijver ongetwijfeld een krater is, beginnen jonge gastjes de link te leggen met de soldatenkerkhoven uit de omgeving. Hier

en daar gaan ze zelfs het profiel van een loopgravennetwerk zien of ontdekken.” Het boek 'Ver van Ieper', waarbij de titel gehaald werd uit het Engelse, populaire soldatenlied 'Far, far from Wipers', wil vooral de erbarmelijke levenswijze van de gewone soldaten van toen in de kijker zetten. In een dertigtal artikelen wordt telkens een ander aspect of verschijnsel van Wereldoorlog I aangesneden. Naast 'Menin Gate', 'Dikke Bertha', 'Hill 62' of andere 'Pool of Peace' krijgt de lezer een blik achter de schermen van de gifgasaanvallen, de eerste vliegtuigen en auto's tot zelfs de olifanten van de Indiërs.

In 'Ver van Ieper' komen onder de titel 'De twee torens' de vredesmonumenten van Mesen en Diksmuide ter sprake (blz. 61-62).

Dat van Mesen, een kopie van een oude Ierse toren, werd op 11 november 1998 onthuld met de bedoeling de daar massaal gesneuvelde Ieren te gedenken maar ook om een einde te maken aan de pijnlijke controverse tussen Ierse en Engelse soldaten tijdens WOI.

De andere toren is de IJzertoren en wat daarover in het boek gepubliceerd wordt roept gemengde gevoelens op.

Zo staat er: „De toren van Mesen probeert te verzoenen. Die van Diksmuide zou het verdienen opnieuw gerespecteerd te worden als datgene waarvoor hij ooit, in eerste instantie, gebouwd werd: een eerbetoon aan de gesneuvelden. Dat eerbetoon had aan het begin van de twintigste eeuw,

ALTIJD HETZELFDE LIEDJE

„Iets wat me altijd zal blijven was één van onze eerste uitstapjes naar Beaumont-Hamel in het departement aan de Somme” herinnert Rouffa zich. „Een karakteristiek landschap met kratervelden onder de zon. Plots begon het te regenen en het eerste wat Mark deed was uitglijden. Het had nog geen vijf minuten geregend of pats, hij lag er al. Wat moet dat toen in die tijd geweest zijn om met een last van maar liefst 40 kilogram op je rug en met een onhandige helm op je hoofd naar de overkant te stoten waar de vijand zit te wachten?”

„Het boek, dat in eerste instantie bedoeld is voor jongeren vanaf 12 jaar, leert ons dat

er sinds die jaren niet echt veel veranderd is op oorlogsvlak. Je ziet dat ook bij de oorlog in Joegoslavië, die de directe aanleiding vormde voor het schrijven van deze verhalenbundel, identieke zaken gebeuren en plaatsvinden. De holle praat van politici en legerleiding die je leest in verslagen rond de Eerste Wereldoorlog hebben we in de oorlog rond Kosovà tot in den treure horen herhalen. Mensen leren inderdaad niets uit de geschiedenis.”

Om deze boodschap alleen reeds is 'Ver van Ieper' een aanrader.

Haddock

☛ *Ver van Ieper. Rouffa en Marvano. Uitg. Facet Internationaal, Antwerpen. 94 blz. 695 fr.*

een – begrijpelijk – politiek aspect. Het is minder begrijpelijk dat, een eeuw later, alleen nog het politiek aspect lijkt over te blijven en dat politici van alle slag de toren voor hun kar blijven spannen, in het geheel niet gehinderd door enig respect voor de doden. Noch voor de levenden.”

Deze tekst is zeer betwistbaar en zou in

kop best enige duiding hadden gekregen. En waarom niet verwezen naar het zgn. IJzertestament en de historische begrippen: Zelfbestuur, Nooit meer oorlog, Godsvrede? Ons inziens essentieel om bedevaart en toren te begrijpen en misschien ook een stap naar het in de toren opgerichte Vredesmuseum.

Over twee torens

een mogelijke heruitgave best aangepast worden. Bovendien: wat kunnen jonge mensen, voor wie het boek toch bedoeld is, er mee aanvangen?

Zo hadden de auteurs minstens kunnen verwijzen naar het opschrift op de toren 'Nooit meer oorlog' en verklaren waarom het in vier talen op het monument staat, net zoals de letters AVV-VVK op de kruis-

Het is raar dat in een boek dat zoveel zaken passend verduidelijkt de tekst over Diksmuide zo vaag, onvolledig en misleidend is. Wie heeft nu een boodschap aan de mededeling dat 'politici van alle slag de toren voor hun kar blijven spannen' als daar niet even bij vermeld wordt wie deze politici zijn en wat zij in hun kar hebben?

(mvl)

12

Zang is de jongste tak in de koningin Elisabethwedstrijd. Hij was dit jaar van hoog gehalte. De stem is van een andere orde dan de piano en de viool. Een instrument blijft zichzelf, een stem kan je kneden of moet rijpen. Ze is geschikt voor *Bachs* Mattheuspassie, een schrijnend lied van *Mahler* of een briljant stukje *Rossini*, maar zelden voor de drie disciplines. Toch moeten de kandidaten langs die weg vol klemmen en doornen. En vooral Bach blijft de grote klip. Want die laat stem en instrument tegen mekaar inzingen en vraagt om een benadering die bevologenheid en gemijmer weet te verenigen.

Je vergelijkt geen appels met peren. Toch staan hier pril en gerijpt, bedachtzaam en briljant, alt en contratenor naast mekaar. De jury zit vol gevestigde namen als *Grace Bumbry*, *Ernst Haefliger* en *Joan Sutherland*, maar die zijn eerder gericht op lied en opera. *Nancy Argenta* is de enige die in de barokwereld thuishoort. Het orkest van de Munt begeleidt voortreffelijk en dirigent *Marc Soustrot* is voor de kandi-

Marie-Nicole Lemieux: „Ik wil het publiek iets geven”.

daten stut en steun.

In de finale zit een grote variatie van kleuren en stemmen. De traditioneel grote landen laten het afweten en tussen de twaalf finalisten staat ook de Luikse mezzo-sopraan *Véronique Solhosse*. Opvallend is de keuze van sommigen, die het aandurven de platgetreden paden van het belcanto te verlaten en geen risico's te schu-

wen. Ik denk aan liederen van *Duparc* of *Ravel*, niet direct populair bij een wedstrijdpubliek. Of aan de zorg die wordt besteed aan vertolking boven schittering. Enkele sterke momenten blijven bij. De geïnspireerde *Haendel*-aria van de Koreaanse contratenor *Qyu Lee* die de

De intelligentie van de broze Oekraïense sopraan *Olga Pasisjnik* die het meest gedurfde programma bracht met o.m. fragmenten van *Debussy* en de twintig-eeuwse Zwitser *Frank Martin*. En uiteraard de glansprestatie van de winnares, de vierentwintigjarige Canadese alt *Marie-Nicole*

Lemieux betekent de 'beste' en is het ook

transparante begeleiding van 'The Academy of Ancient Music' miste en door een gebrek aan repertoire voor het timbre van zijn stem buiten de prijzen viel. De sonore bas van de jonge Canadees *Robert Pomakov*, amper negentien, die treffend verschillende *Mefistofiguren* vertolkte en de beroemde sterfscène uit *Moessorgski's* 'Boris Godounov'. De pakkende, introverte *Mahler* van de Nederlandse *Margriet van Reisen*, gezongen vanuit een innerlijk vuur.

Lemieux met een programma dat opgebouwd was als een volwaardig recital. Met een knipoog het publiek bespelend, spontaan en gulhartig zong ze ingetogen, speels of zonnig, maar altijd in dienst van de muziek en met haar heilig principe voor ogen: „Ik wil het publiek iets geven”; Deze Elisabethwedstrijd voor zang leek geen wedstrijd maar een concert. Het sieraak de kandidaten en hun leermeesters.

Wouter De Bruyne

Soms is een nieuwsberichtje minder banaal dan het op het eerste gehoor lijkt. Neem nu het incident in Sterpenich, een rariteit bijna, maar met een achtergrond die een hele mentaliteit verraadt.

◆ SAMENLEVING ◆

„Ik vind dat een kind onderwijs verstrekken in een andere taal dan zijn moedertaal ten opzichte van dat kind een ware aanslag is op zijn intellectuele begaafdheid.”

BSP-volksvertegenwoordiger Bracops, burgemeester van Anderlecht, in de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 1 februari 1962.

GESTRAFT

Zo lang de treinen naar Straatsburg, Basel en Milaan aan de Belgisch-Luxemburgse grens moesten stoppen, was het dorpje Sterpenich, althans bij naam, vrij bekend. Nu is het verzonken in de onbekendheid die het deelt met de hele Duits-Luxemburgse grensstreek, die door onze Waalse landgenoten als een kolonie bestuurd wordt. Want hoor wat daar onlangs is gebeurd.

In het kleuterschooltje van Sterpenich zitten ook enkele kindjes van over de Luxemburgse grens. Ten behoeve van deze kindjes had één van de Belgische kleuteronderwijzeressen een mondvul Luxemburgs (Letzeboergisch) gebruikt.

Dit is de inspectie ter ore gekomen. Deze heeft niet geaarzeld en de schuldige met een tuchtstraf bedacht.

Het voorval zorgde ter plaatse voor enige beroering. Het is namelijk zo dat zowel langs de Belgische als langs de Luxemburgse kant van de staatsgrens het plaatselijk dialect Luxemburgs-Duits is, niet Waals of Gaumais, laat staan Frans.

Sterpenich is een vlak bij de grens gelegen gehucht van Niederelster (officieel 'Autelbas'). In Niederelster verklaarde in

ZONDER PROTEST

De samensmelting van Niederelster met Aarlen (Arel) en een bijkomende halve eeuw verfransing zullen zonder enige twijfel de kennis van de autochtone moedertaal geen goed gedaan hebben. Het belet niet dat Sterpenich tot op de huidige dag deel uitmaakt van het Duitse taalgebied in België.

Alleen wordt dit Luxemburgs-Duitse taalgebied (ongeveer 45.000 mensen) door

Sterpenich

1930 nog 83,5% van de plaatselijke bevolking dat zij als moedertaal het (Luxemburgse) Duits had; dit spijs bijna een eeuw Waals bewind dat de streek bestuurd had alsof ze Franstalig was. Weliswaar was deze overdonderende Duitse meerderheid in 1947 (laatste talentelling), 2 jaren na de Bevrijding op wonderbaarlijke wijze geslonken tot een minderheid van 10,02%. Zonder waarschijnlijk aan de toestand op het terrein iets te veranderen.

de Walen als integrerend deel van het Franse taalgebied behandeld; en laten de Vlamingen, of toch zij die politieke verantwoordelijkheid dragen, hen rustig betijen.

Een leerkracht bestraffen omdat zij de taal van ter plaatse gebruikt (en dan nog alleen incidenteel, als tegemoetkoming tegenover kinderen van over de grens, waar toevallig eenzelfde taal wordt gesproken) is de wereld op zijn kop.

Normaal zou in Sterpenich Duits (of dat wat officieel Luxemburgs is gaan heten) de voertaal van het onderwijs moeten zijn. En zouden leerkrachten die daar Frans met de kinderen spreken, een tuchtstraf verdienen; tenzij de wet of een decreet een vorm van tweetaligheid zou toestaan. Het tegenovergestelde gebeurt. Zonder protest. Vanwege de vele Walen die altijd klaar staan om ons de mantel uit te vegen in naam van 'de rechten van de mens'; zonder protest ook vanwege de meeste onverschillige Vlamingen en zelfs vanwege heel wat flaminganten, die niet verder zien dan hun eigen taalgrens.

Karel Jansegers

De streek rond Aarlen, een kleine Waalse kolonie waarover haast niemand spreekt.

13

HOOFDBREKER

Opgave 11

Horizontaal

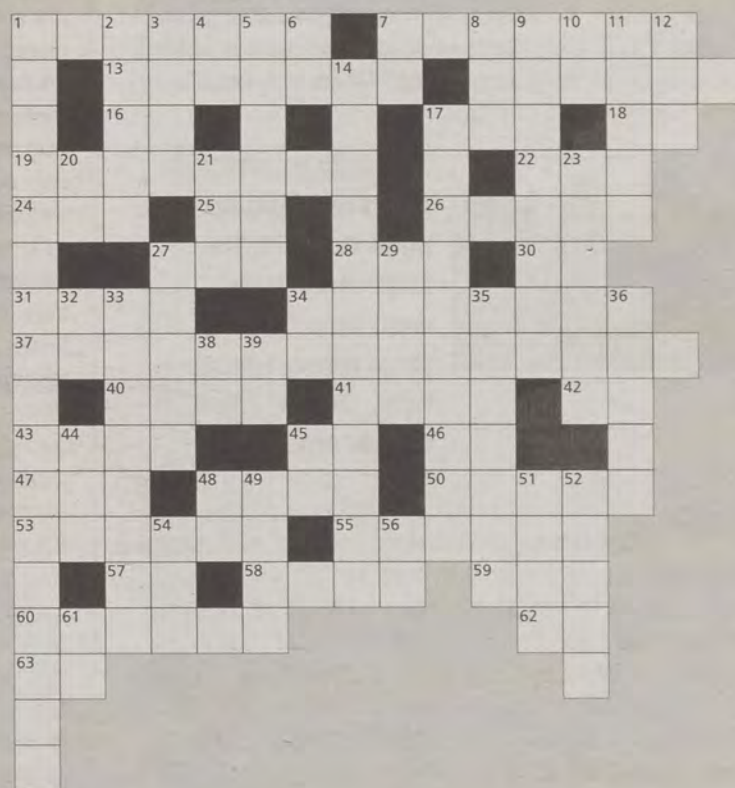
1. Plotseling, hals over kop (7)
7. Vlaams expressionist (7)
13. Gaf toe (7)
15. Erg uit de hand gelopen ruzie (6)
16. Nuttig (lat.) (2)
17. Frans zout (3)
18. Niet (2)
19. Helemaal niet moeilijk (8)
22. Lof (3)
24. Lokvoer (3)
25. Lichaamsdeel (2)
26. Insectenproduct (5)
27. Boom (3)
28. Berekening van een schaakniveau (3)
30. Algemene Voorschriften (2)
31. Peulvrucht (4)
34. Schadelijke ondeugd (8)
37. Dit toestel niet! (15)
40. Dik touw (4)
41. Amerikaanse jongensnaam (4)
42. Laatstleden (2)
43. Wild zwijn (4)
45. En dergelijke (2)
46. Oud Testament (2)
47. Meertje (3)
48. Schotland (4)
50. Aldaar (lat.) (5)

53. Komt voor "Bolleke..." (6)
55. Bekende Liverpoolian (6)
57. Dun (2)
58. Door twee deelbaar (4)
59. Korte kous (3)
60. Die koppen doen nukkig (6)
62. Hij (2)
63. Vorm van "zijn" (2)

Verticaal

1. Die kapper leert constant bij (10,7)
2. Serie (5)
3. Kenmerkend voor de ochtendspits (4)
4. In orde (2)
5. Deugd die lang duurt (6)
6. Tin (2)
7. Per Exemplaar (2)
8. Dit krijg je van Sinterklaas als je stout bent (3)
9. Beroep (8)
10. Daar
11. Zeurde (5)
12. Langste tijdseenheid (3)
14. Hij is nuttig bij het oplossen van een "hoofdbreker" (5,3,4)
17. Gevaarlijk sterrenbeeld (10)
20. Dubbele klinker (2)
21. Anagram van "die" (3)

23. Mededinger (6)
27. Erg vervelend wezen (5)
29. Sluwe (4)
32. Romanum Imperium (2)
33. Dit is werkelijk het stoffelijk overschot van iemand zonder ouders (8)
34. Rund (2)
35. Die broertjes zijn niet bepaald bevriend met Lucky Luke (7)
36. Vorst (5)
38. Persoonlijk voornaamwoord (2)
39. Lengtemaat (2)
44. Als het erop aankomt trachten de meeste mensen het hunne te redden (3)
45. Getij (2)
48. Aangename Kennismaking (2)
49. Koop die meisjesnaam niet! (4)
51. Als hij komt is de vorst weg (4)
52. Alleen dit lichaamsdeel (5)
54. Ieder (3)
56. Voegwoord (2)
61. Ex-stier (2)

Oplossing opgave 10

Horizontaal: 1. atlas; 6. wraakbaar; 14. poolshoogte; 16. Ale; 17. plot; 18. el; 19. leper; 21. Esten; 23. Ketnet; 25. re; 26. Lt; 27. ni; 28. ema; 29. raken; 31. Goya; 32. knots; 33. la; 34. e.j. 35. lakei; 36. Venlo; 37. Wij; 38. dr 39. ar. 40. Paal; 42. akelig; 45. paasbest; 48. nek; 49. genietbaar; 51. ze; 52. leergierig; 55. eau; 56. LRR.; 57. euro; 58. musea.

Verticaal: 1. appelgeding; 2. Tolstoj; 3. loot; 4. Altena; 5. ss; 6. wolkenkrabber; 7. ro; 8. agitatie; 9. aten; 10. keper; 11. aar; 12. al; 13. regenboog; 15. he; 20. etaleren; 22; ni; 24. emoe; 25. re. 30. kan; 32. kadaster; 36. vak; 37. wipneus; 40. paella; 41. Lear; 42. atrium; 43. Levi; 44. ik; 46. ai; 47. sage; 50. Ezau; 53. er; 54. ro; 55. Em.

Winnaar van deze week is Hugo Sonck, Anderenbroek 119 te 9450 Haaltert. Hij krijgt binnenkort zijn prijs thuisbezorgd.

De briefkaart met de oplossing van opgave 11 verwachten wij ten laatste op maandag 12 juni a.s. op ons adres: Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel.

THE OLD MAN AND THE SEA

Toen ik deze filmrubriek van de jongste jaren eens nakeek, bemerkte ik dat ik met nog geen woord had gerept over hetgeen wel eens een revolutie in de animatiefilm zou kunnen betekenen, namelijk Imac. Waarschijnlijk komt dat omdat je in dit landje nauwelijks Imac kunt vinden, want welke zaal is er nu uitgerust met een (reuzen)scherf van zeven etages waarop de 70mm beelden kunnen worden geprojecteerd?

Een animatieversie van 'De oude man en de zee' naar de novelle van Ernest Hemingway is een goede introductie, alleen jammer dat het geheel niet echt geslaagd mag worden genoemd.

NIEUW IN DE BIOS

Regisseur Alexander Petrov waagde zich niettemin aan een kunststukje. Hij schilderde zelf de negenentwintigduizend beelden met traagdrogende olieverf met zijn vingertoppen op glas. Het resultaat bestaat uit mooie schilderijtjes, maar is iets te statig en zeker te overdonderend impressionistisch voor het publiek dat naar deze prent komt kijken.

De film blijft zeer dicht bij de novelle van Hemingway, waarvoor hij een Pulitzerprijs kreeg. Het verhaal gaat over een oude Cubaanse visser die twee dagen lang zal vechten om een mar-

ling - een kleine soort van zwaardvis met een sterk verlengde snuit, die tot 4 meter lang kan worden en tot 600 kg kan wegen - die groter is dan zijn bootje, aan de lijn te krijgen. Er worden 40 minuten gebruikt om het verhaal te vertellen, net lang genoeg. De regisseur heeft weinig moeite genomen om de gesproken tekst te synchroniseren met de mondbewegingen van zijn figuurtjes. Helemaal ongelijk geven kan je hem niet. Gezien het grote aantal vertalingen dat de film zal krijgen is het toch vrijwel onmogelijk om dat altijd juist te krijgen.

Willem Sneer

♦ MEDIA ♦

Zinzen Walter Zinzen ontvangt vandaag premier Guy Verhofstadt en blikst met hem terug op een (bijna) jaar paars-groene regering. In hoeverre zijn de beloften nagekomen en de verwachtingen ingelost? **Zat. 3 juni, Canvas om 20u.30**

Une femme à sa fenêtre Frans-Italiaans-drama van Pierre Granier-Deferre uit 1976, naar de roman van Pierre Drieu LaRochelle, met Romy Schneider, Philippe Noiret en Victor Lanoux. 1936. WO II staat voor de deur en het dreigende fascisme steekt de kop op. Margot Santorini, een knappe en rijke Oostenrijkse, is getrouwd met Rico maar is niet echt gelukkig met dat huwelijk. Tijdens een reis in Griekenland leert ze Michel Boutros kennen, een communist en politieke vluchteling... **Zon. 4 juni, Ned. 3 om 14u.47**

Doppelganger Amerikaanse horrorfilm van Avi Nesher uit 1992, met Drew Barrymore, George Newbern en Dennis Christopher. Nadat haar moeder door een dubbelgangster werd vermoord, vlucht Holly Gooding van New York naar LA. Ze deelt er een kamer met de beginnende schrijver Patrick Highsmith. Op een dag zegt Patrick dat hij Holly op straat heeft gezien, terwijl ze nog in bed lag. Daar is de dubbelgangster weer! **Maan. 5 juni, VT4 om 22u.40**

Netvla Met als titel 'De echte Belg is een cra-puul' gaat een 4-delige satirische reeks van start over de relatie tussen Nederland en Vlaanderen. Acteur en muzikant Wim Opbrouck neemt de kijker mee op een tocht door West-Vlaanderen, het 'Texas van België'... **Dins. 6 juni, Ned. 1 om 22u.**

Tara Fitzgerald en Hugh Grant in 'The Englishman who went up a hill but came down a mountain'. **Woens. 7 juni, Canvas om 20u.55**

The Getaway Amerikaanse actiefilm van Sam Peckinpah uit 1972, naar een boek van Jim Thompson, met Steve McQueen, Ali McGraw en Ben Johnson. Don McCoy maakt een deal met de corrupte politiker Beynon om uit de cel te geraken: hij zal een overval plegen en de helft van de buit aan Beynon afstaan. Ook Dons vrouw Carol doet haar duit in het zakje... **Dond. 8 juni, Kanaal 2 om 20u.55**

Falling From Grace De succesvolle zanger Bud Parks keert met zijn vrouw Alice en zijn dochtertje van uit Los Angeles terug naar zijn geboortestad Indiana om er de tachtigste verjaardag van zijn opa te vieren. Na vijftien jaar afwezigheid wordt hij opnieuw geconfronteerd met zijn door problemen verscheurde familie. Amerikaans drama van en met John Mellencamp uit 1992. **Vrij. 9 juni, TV1 om 22u.05**

Prima Donna

Radio 2 is niet langer het meest beluisterde station van de openbare omroep. Uit de jongste luistercijfers is immers gebleken dat het kanariekanal de gepeperde toestanden van radio Donna moet laten voorgaan. In minder dan 10 jaar tijd wist Donna een marktaandeel te behalen van 36,5%. Ofschoon opmerkelijk kunnen deze cijfers pas echt worden geïnterpreteerd wanneer je ook weet wie precies naar welk station luistert. Bovendien vulde Donna een gat in de markt: tot voor zijn komst was er - buiten de lokale radio's en, voor wie het krijgen kon, Hilversum 3 (nu 3FM) - geen echte popzender. Studio Brussel kon daarvoor althans niet doorgaan. Dat station bereikt nu 7,3% van de luisteraars. Radio 1 geeft wat terrein prijs - ook muziek kan een radioprogramma aangenaam maken! - en Radio 3 klimt een klein beetje. Het station haalt 1,5% van de

gemiddelde Vlamingen over om naar hem te luisteren.

In Sierra Leone zijn twee oorlogsjournalisten in een hinderlaag gelokt en gedood. Een van hen was Kurt Schork, bekend omwille van zijn oorlogsverslaggeving over o.m. Koerdistan en de Balkan. In Groot-Brittannië is dan weer de vermoedelijke moordenaar van de presentatrice Jill Dando opgepakt. Dando presenteerde 'Crimewatch', de Engelse tegenhanger van 'Oproep 2020'. De moord op Dando haalde het wereldnieuws omdat hij - op het eerste zicht - zo koelbloedig werd uitgevoerd.

De pax media tussen VTM en VRT leidt er niet alleen toe dat VT4 zo stilaan het grootste aantal BV's op zijn scherm krijgt, maar zorgt ook regelmatig voor een flinke dosis voetbaloorlog. Nadat er eerst sprake van was dat VTM 300.000 fr. per minuut

Vaneigens houdt ermee op te bestaan. Ook in de Galaxy in Tienen!

voetbalbeelden aan de VRT zou moeten betalen, wordt nu tijdens Euro 2000 de normale regeling toegepast. Concreet komt het erop neer dat het voetbalmagazine van VTM altijd zal moeten werken met beelden van de dag ervoor.

Van de beelden van de afgelopen week zullen wij vooral de twee witte lijkstijlen onthouden van Marta en Milagro Llanca. De Siamese tweeling die ook in de letterlijke zin van het woord onafscheidelijk bleek beroerde de hele wereld. Het drama van een moeder en vader die moeten oordelen over leven en dood van minstens één van de kinderen is universeel. De waanzin van de media die errond zwermen helaas ook. Natuurlijk: zo'n onderwerp heeft nieuwswaarde. Deontologie van de arts, ethiek, betrokkenheid, ... Maar de sensatievolle manier waarop een en ander werd gebracht stemt toch ook tot nadenken. Met weinig verholten trots werd zondagmiddag jl. op een televisiejournaal aangekondigd dat er nu, na de mislukte scheiding en de dood van beide baby's, wél beelden van de levende tweeling waren vrijgegeven. Aangrijpend. Maar waarom eigenlijk? Waarom moet je zo noodzakelijk zeer persoonlijke beelden laten zien van een levende Siamese tweeling en zijn rouwende ouders? Volstaat het bericht op zich niet? Waarom moeten de massamedia binnendringen in de intimiteit van zo'n verschrikkelijk moeilijke momenten? Welke commercieel geïnspireerde theorie van 'het algemeen belang' hiervoor ook gebruikt zal worden: ze is een leugen. De manier waarop haastige fotografen elkaar verdrongen om toch maar beelden te hebben van twee witte doodskistjes toonde dat aan. Zelfs dood waren beide baby'tjes koopwaar. Volgens een liberale Vlaam-

se sensatiekrant de dag nadien was de Peruaanse ouders een aanbod gedaan om zich in Sicilië, waar de operatie plaatsvond, te vestigen in plaats van terug te keren naar 'hun armoedige dorpje in Peru'. Ze weigerden en we begrijpen waarom. Als 'ethiek' één van de elementen was die het gebeuren nieuwswaarde gaven dan is het jammer dat deze piste niet verder werd uitgediept.

ker bij de VRT was juist het gegeven dat de openbare omroep geen honderden miljoenen wilde investeren in programma's die hij minstens even goed in eigen huis kon maken. Achteraf bekeken hadden ze het bij het rechte eind.

De andere 'sterren' in 't Is maar TV' zijn Francesca Vanthielen, Dirk Abrams, Hans Otten en Koen Wauters. Ongetwijfeld allemaal fijne mensen, maar

TV is niet altijd 'maar TV'!

't Is maar TV, dinsdag 23 mei 2000, VTM

Het gegeven dat een en ander 'maar' TV is mag dan al niet opgaan voor nieuws en informatie, voor amusement des te meer. 't Is maar TV' is trouwens ook een panelprogramma dat vorige week zijn laatste aflevering van dit seizoen wist te vieren. Onder de panelleden bevinden zich Jacques Vermeire, Gerty Christoffels en Walter Grootaers. Dit drietal maakte het mooie weer in de hoogdagen van 'De drie wijzen'. In 't Is maar TV' doen ze wat toen als grappig werd ervaren nu nog eens dunnetjes over. Gerty is niet meer dat jonge, letwat naïeve meisje, Grootaers niet meer de vriend waar je moeder je altijd voor waarschuwde en de opmerkingen van Vermeire worden ook al herleid tot hun essentie: zever in pakskes. Zijn pleister op de wonde zal dan weer zijn dat het programma geproduceerd wordt door D&D Humor. Eén van de belangrijkste redenen voor het vertrek van de volkse bekkentrek-

toch niet van het kaliber Ruis, Carell, Bouwman of Barend, allen dames en heren die, in onze kindertijd, het mooie weer maakten in de showbizz. Gelukkig is ook 't Is maar TV' maar TV. Later op de avond zaptten we naar 'Trendspotting' op Canvas. Nic Balthazar ging er op zoek naar tuinen en de trends die ze met zich mee schijnen te brengen. Ofschoon het programma onderhoudend was en we regelmatig dingen te zien kregen waarvan we dachten 'Tiens, bestaat dat ook al?!' kregen we opnieuw de indruk dat het 'Trendspotting' zijn doel - het opsporen van trends - lichtelijk voorbij schiet. Teveel van de in deze 'Trendspotting' getoonde tuintoestanden leken ons niet meer dan oude wijn in nieuwe zakken. Met het zomerseizoen in het vooruitzicht - waar door al die schaamteloze herhalingen zelfs de zakken niet meer nieuw zullen zijn - bedekken we het graag met de mantel

Doel (1)

Vlaanderen wacht niet op aardbevingen, tornados, branden, overstromingen, andere natuurrampen of oorlogsgeweld. Vlaanderen verdrijft mens en dorp om de economische groei van de Antwerpse haven veilig te stellen. Hierbij denk ik dan aan de Belgische belangen die geschaad worden door het niet verkopen (en terecht!) van de P90's aan Mexico. Mochten de FN-fabrieken in Antwerpen gestaan hebben, zou Vlaanderen dan ook

geprotesteerd hebben tegen de verkoop van deze moordwapens?

Antwerpen is ook zowat de draaischijf van de diamant-handel. Veel diamant wordt in westelijk Afrika, van noord tot zuid, gewonnen. Al opgemerkt dat heel westelijk Afrika in oorlog is? Hoe worden die wapens betaald? Is er controle op de diamanthandel, of is controle verboden om de economische belangen niet te schaden? Ik heb niets tegen Antwerpen. Alleen hoor ik geen kritische stemmen van die kant, ik wil niet dat Antwerpen heel

Vlaanderen gijzelt en alle ethiek overboord gooit voor het zogezegde algemeen belang.

Hierbij wil ik de Volksuniejongeren een hart onder de riem steken omdat zij de ouderen een geweten proberen te schoppen. Want de stilte van de Volksunie rond de vernietiging van Doel klinkt oorverdovend.

Hugo van Ransbeeck,
Dendermonde

WEDERWOORD

Versnipperde hulp

Als men kijkt naar de samensmeltingen van bedrijven om meer doelmatigheid te bereiken dan doet het zielig aan om de versnippering van de ontwikkelingshulp te zien. (WJ, 25 mei jl. - 'Ontwikkelingshulp begint naast je deur'). De bedoeling is onderontwikkelde buitenlandse gebieden te helpen. Een groot deel van het geld voor die hulp dient feitelijk om talrijke organisaties te betalen die de projecten uitvoeren, een verdoken vorm van werkverschaffing dus. Misschien is dat wel de heimelijke bedoeling van de verheerlijkte liefdadigheid.

Eén wereldfonds voor ontwikkelingshulp met financiële bijdragen van alle landen zou moeten volstaan. Nu lopen op sommige plaatsen de hulpverleners elkaar voor de voeten en op andere plaatsen is dan weer niemand te zien. Juist hetzelfde doet zich voor met hulp bij rampen. Met tientallen niet op elkaar ingespeelde hulporganisaties die allen geld inzamelen en zonder de minste orde hulp verstrekken. Er worden voorraden aangelegd die nooit gebruikt worden, terwijl in andere gebieden tekorten zijn. Er worden kosten gemaakt die absoluut niet nodig zijn. Toen men Marcel Junod, een lid van het Internationale Rode Kruis, vroeg waarvan hij leefde, antwoordde hij: „Ik leef van de liefdadigheid!“. Daarmee maakte hij talrijke vlieggreizen, verbleef in comfortabele hotels, en kon zich van alles veroorloven. Kan men eens een les nemen hoe bedrijven dat doen?

Willy Degheldere,
Brugge

Zwart-wit (1)

In het opniestuk van Frank Seberechts (WJ, 18 mei jl.) wordt toch wel heel simplistisch omgesprongen met de verhouding tussen Vlaamse beweging en collaboratie met de Duiste bezetter. Soms is het te gek om los te lopen. Zo wordt Joris van Severen samen vernoemd met enkele andere iconen, die gecollaboreerd hebben, en gebrandmerkt als iemand die fundamenteel ondemocratisch heeft gehandeld, en wiens gedrag door het naoorlogse Vlaams-nationalisme systematisch werd vergoelikt. Men zou nog bijna gaan geloven dat Joris van Severen gecollaboreerd heeft in WO II, terwijl hij reeds op 20 mei 1940 werd vermoord na te zijn gedeporteerd door de Belgische staatsveiligheid. En men mag veel denken over Joris van Severen, maar ik zou toch graag eens vernemen van Seberechts welke fundamenteel ondemocratische handelingen de man heeft verricht. Ik kan moeilijk veron-

derstellen dat Seberechts zover wil gaan om te beweren dat iedereen die een minderheidsopvatting verdedigt en ervoor opkomt, per se ondemocratisch handelt. Dat beweren zou pas echt het einde van de democratie zijn.

Prof. Matthias E. Storme

Nieuwsoortig?

Louis Michel zal voortaan zijn prerogatieven gebruiken als het om wapenhandel gaat. Dat deed hij al eens door Olivier Deleuze zijn beslissingsmacht inzake wapenleveringen af te pakken. In 1991 viel de regering over wapenhandel toen Franstalig België vlakaf liet weten de federale beslissing terzake aan zijn laars te zullen lappen. Het was de Volksunie die dat niet nam en uit de regering stapte (iets wat er niet zo gauw bijgezegd wordt). Nu zit de Volksunie (gelukkig?) niet in de federale regering. Het gevaar voor Michel om teruggefloten te worden is dus miniem. Hij en niemand anders is immers de echte eerste minister en heeft het voor het zeggen terwijl Verhofstadt de koning te rijk is dat hij de 'titel' van premier mag dragen. Hij zal er zich dus wel voor hoe-den 'zijn baas' een strobreed in de weg te leggen. Verhofstadt heeft trouwens, evenmin als Michel, een Vlaams profiel en dat zullen we geweten hebben. Michel zet zich (ongestraft) af tegen de Vlamingen zoals hij zich afzet tegen extreem rechts in Oostenrijk. En die durft dan te spreken over racisme, onverdraagzaamheid en gewelddadigheid van anderen! Dank zij hem krijgen de Vlamingen, die genoegzaam bewezen hebben verdraagzamer en vredelievender te zijn dan hun Franstalige landgenoten, in het buitenland een slechte naam.

Wie praatte er over een nieuwsoortig tweesporenbeleid? Laat dat 'nieuwsoortig' gerust weg. Er is echts niets nieuws onder de zon!

Mady Vermeulen,
Heusden-Zolder

Zwart-wit (2)

Het ligt niet in mijn bedoeling om te polemiseren rond het opinieartikel van Frank Seberechts. Er is voor en tegen en het is goed dat daar binnen de partij een spreekbuis voor bestaat. Toch vind ik de gedachte van een wederzijdse en gelijktijdige zwart-wit-operatie op zijn plaats. Maar wie zal zoiets voorbereiden en organiseren? Het moet mogelijk zijn om het te wagen, want mijns inziens gaat het lang niet meer over 'mijn gelijk of uw ongelijk'. Waar het om gaat is de kiesheid vinden om het probleem juist te omschrijven en ver-

volgens zo te verwoorden dat zoveel mogelijk betrokkenen uit hun vastgeroeste structuren geraken.

Jan de Laet,
Antwerpen

Zwart-wit (3)

Men mag niet denken dat iedereen in de Vlaamse beweging gelukkig is met de onbehouden wijze waarop Hugo Portier op het voorstel van Lionel Vandenberghe heeft gereageerd. Niemand minder dan de gewezen journalist en collaboratiekenner Louis van Roy schrijft in Nucleus van mei jl.: „De ANZ-voorzitter had zich beter onthouden van emotionele reacties.”

Is de tijd niet aangebroken dat mensen van beiden kanten rond de tafel gaan zitten en een oplossing zoeken voor het probleem?

B. R.,
Sint-Kruis

Doel (2)

Onlangs zijn wij met de VU-afdeling Asse poolshoogte gaan nemen in Doel en omliggende dorpen om de problematiek beter te begrijpen.

Onze begeleider was de heer Paul Noens, een inwoner van Beveren, die de polders tot en met kent en verder heeft de fractieleider van VU-Beveren, Boudewijn Vlegels, ons ingelicht over de gemeente. Het was een zeer geslaagde uitstap.

Onze besluiten zijn dat bij het nemen van belangrijke beslissingen de verschillende geledingen van de bevolking onvoldoende betrokken worden en dat de economische machten het vooral voor het zeggen hebben.

Is het echt nodig dat de haven van Antwerpen altijd maar verder uitbreidt? Kan er geen taakverdeling komen met andere havens zodat de ecologische en

menselijke schade van verdere uitbreiding kan vermeden worden?

Indien men op deze linkeroever rondloopt en men is niet vervreemd van land-schap, natuur en bevolking, beseft men ten volle dat er grenzen zijn aan groei en uitbreiding van industrie.

Indien de bevolking dit ook beseft, moet het mogelijk zijn een stop te zetten op de verdere aantasting zonder daarom de economie fel te schaden.

Etienne Keymolen,
Asse

Doel (3)

In het dossier Doel heeft Agalev alle mooie beloften en principes schamtelooos opgeofferd aan de macht.

Al de andere uitleg van Vera Dua en Mieke Vogels is totaal naast de kwestie, klinkt als een hol vat. Pater Luk Versteylen heeft geen enkel positief woord over voor deze zelfverloochening en keizersbedrog van Agalev.

Wat Mieke Vogels als kersverse verdeler van Volvo ook moge beweren, ook deze flater toont aan hoe machtsgeil Agalev wel geworden is.

En dan durven beweren dat ze er blijven in geloven dat Doel gered is.

De Doelenaars hebben nu wat meer tijd gekregen om hun koffers te pakken, dat is alles.

Arm Doel, arm Vlaanderen.

Wilfried Rosiers,
Neeroeteren

PS. de redactie ontvangt graag brieven van lezers. Naamloze, scheld- en smaadbrieven gaan de scheurmand in. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken. Brieven worden voluit ondertekend, tenzij de schrijver verzoekt initialen te gebruiken.

15

VLAAMS-
NATIONAAL
WEEKBLAD

Hoofdredacteur:
Maurits Van Liedekerke

Redacteurs:
Eric Van de Casteele
Geert Vranken

Secretariaat:
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van abonnementen en redactie op rekeningnummer 435-0272161-59 van WJ, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.
Tel. 02/219.49.30 - Fax 02/219.97.25
E-mail: redactie@vpri.be

Jaarabonnement 1.800 fr.
Los nummer 35 fr.
Dit nummer werd dinsdag j.l. om 14u. afgesloten.

Verantwoordelijk uitgever:

Geert Bourgeois
Barrikadenplein 12
1000 Brussel
Een uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut v.z.w.

Hoe bevrijdingsbewegingen als ETA en IRA ook verklaarbaar zijn toch veroordelen wij hun geweld. Maar soms is er ook geweld van groepen die niet onmiddellijk zijn thuis te brengen omdat ze een geheime opdrachtgever hebben, misschien houdt de overheid ze zelfs een hand boven het hoofd. Deze en volgende week brengen wij enkele 'Baskische zaken' waarin de rol van Madrid-gezinde terroristen op z'n minst dubbelzinnig is.

◆ UITSMIJTER ◆

In de nacht van 15 op 16 oktober 1983 verdwenen Joxean Lasa en Joxi Zabala in Bayonne van de aardbodem. Uit schrik voor represailles waren de twee jonge mannen eerder vanuit Tolosa (Zuid-Baskenland) naar het noorden gevlucht. Toen kort daarop in en rond hun geboortestadje verscheidene jongeren gearresteerd werden wist iedereen dat ze in handen waren gevallen van Spaanse groepen die een 'vuile oorlog' tegen de Basken uitlechten.

GEBLUSTE KALK

In 1985 werden de resten van Lasa en Zabala in Buso (Alicante) ontdekt, begraven onder 50 kilo ongebluste kalk, en tien jaar later werden hun stoffelijke resten geïdentificeerd. Vrij vlug volgden verklaringen en arrestaties. De toenmalige provinciegouverneur, Elgorriaga, de commandant van de Guardia Civil van San Sebastián, Rodríguez Galindo, kolonel Vaquero en twee agenten van hetzelfde korps, Bayo en Dorado, brachten allen enige tijd in voorarrest door. Het laatste duo had Lasa en Zabala ontvoerd, folterde hen in een villa in Donostia, bracht hen in een autokoffer naar Alicante waar ze werden doodgeschoten en in een vooraf gegraven put gedumpt.

Hoewel ze uit het korps werden gezet, ontvangen Bayo en Dorado tot op vandaag een pensioen van 200%. Ze waren leden van GAL (*Grupos Antiterroristas de Liberación*) en stonden onder hoge bescherming. Met de allergrootste moeite kon de toenmalige president van Spanje Felipe González buiten de zaak gehouden worden.

Het proces ging op 13 december 1999 van start, 18 jaar na de feiten. Een 100-tal getuigen maakte zijn opwachting en alle zittingen werden integraal uitgezonden op de Spaanse zender CNN+. Nieuwe feiten kwamen niet aan het licht. Integendeel. De antwoorden beperkten zich meestal tot: „Ik herinner het me niet meer”, „Ik weet het niet”, „Ik denk dat ik me vergist heb”, of, als het té delicaat werd: „Ik wens niet te antwoorden”.

De omerta werkte perfect. De vele bedreigingen waren daar niet vreemd aan. Korporaal Bayo, die in 1997 verklaarde aan de ontvoering, ondervraging en moord deelgenomen te hebben, werd vanuit de gevangenis overgebracht. Enkel gekleed in ondergoed en volledig onder de anti-depressiva. Hij ontkende alle feiten. Toch was zijn beschrijving van het interieur van de foltervilla exact. De audio-opname van een gesprek tussen zijn companen in de gevangenis, waarin commandant Galindo medebeschuldigd werd, „zou hij hebben vervalst”. Galindo

zélf begon met het loven van zijn voormalige 'good fellows': „Met 6 soldaten zoals zij hadden we heel Zuid-Amerika kunnen veroveren!”. Hij weigerde te antwoorden op de vragen van Iñigo Iruin, de advocaat van de families Lasa en Zabala.

Perote, ex-kolonel en superspion van de Spaanse Geheime Dienst, ontvreemde een aantal bezwarende documenten i.v.m. GAL om ze later als chantagemiddel te kunnen gebruiken. Dit bracht hem in de cel. Ter

zitting verklaarde hij „dat de opdrachtgevers niet aanwezig waren”. In een doodse stilte haalde hij vervolgens de originele papieren uit z'n binnenzak tevoorschijn.

DE KROONGETUIGEN

Dramatisch was de zitting van 14 januari 2000.

Jesús García, de politiecommissaris van Bussot, raakte ambtshalve bij de zaak betrokken toen een herdershond de lijken van de twee Basken ontdekt had. Na het beantwoorden van enkele vragen vroeg hij om een glas water en zeeg dood neer. Uit piëteit toonde de TV geen herhaling van dit voorval...

Jorge Argote, voormalig advocaat van Binnenlandse Zaken, werd in deze zaak aangeklaagd wegens het verheimelijken van de feiten. Toch trad hij ook op als verdediger van de medebeklaagden Bayo en Dorado. Eveneens aangeklaagd voor het dekken van de moord was Rafael Vera, ex-staatssecretaris voor Veiligheid. Ook hij weigerde te antwoorden op de vragen van Iruin.

Julen Elgorriaga, die het als jonge pasja tot gouverneur van de provincie Gipúzcoa had gebracht, had wel 20 kilo overgewicht achtergelaten in de cel. Zijn advocaat schoof de schuld in de schoenen van de pers die hem betrokken had in een 'onbestaande vuile oorlog'.

Luis Roldán, ooit directeur-generaal van de Guardia Civil maar nu tot vele jaren veroordeeld wegens corruptie, beschuldigde staatssecretaris Vera, advocaat Argote en Elgorriaga en vervolgens betreurde hij, alluderend op Felipe González, dat „niet alle verantwoordelijken op de beklagdenbank zaten”.

Andere Guardia-getuigen, zoals Barranco, kwamen pas opdagen nadat gedreigd werd met een arrestatie. Hij verklaarde dat Galindo hem regelmatig geld had gegeven om Franse politiemannen te gaan betalen.

GEBLINDDOEKT

Izaskun Ugarte, weduwe van de door GAL vermoorde 'Txapela', kwam vertellen dat Lasa en Zabala hen hielp verhuizen van Biarritz naar St-Jean de Luz en dat zij daardoor hun nieuwe adres kenden. Kort nadat het tweetal ontvoerd werd doken

geheimzinnige individuen op in de buurt van hun woning, gevolgd door de aanslag. Dit was voor vrouw Ugarte een bewijs dat de Guardia Civil d.m.v. foltering gegevens had verkregen van de twee ontvoerde Basken.

Tot slot kwamen diverse lijkschouwers die de stoffelijke resten na de vondst in 1985 en na de identificatie, tien jaar later, hadden onderzocht. Zij maakten meteen duidelijk dat de ongebluste kalk waaronder het tweetal was begraven, elk bewijs van foltering had doen verdwijnen. De ontbrekende vinger- en teennagels „waren mogelijk uitgevallen door de inwerking van de kalk, maar dan moeten ze toch naast de lijken liggen...”. Er waren gebroken tanden en armbreuken maar „die konden ontstaan zijn door de val van de lijken op elkaar”... Het verband dat op verscheidene plaatsen van het lichaam was aangebracht „moest brandwonden laten genezen”...

Op het ogenblik van de moord waren beiden geblinddoekt. Lasa kreeg één schot door het hoofd, Zabala twee.

Bij de pleidooien merkte Iñigo Iruin op dat tijdens dit proces gebleken was dat

GAL niet 'een zaak van terrorisme door ongecontroleerde huurmoordenaars' was maar een door de staatsinstanties ondersteunde en beschermde politieke beslissing. Het Openbaar Ministerie verhoogde de strafeis voor de 'chefs van het groene Gal'. „Zij voerden de doodstraf in die in Spanje sedert 1978 was afgeschaft.” Rodríguez Galindo meende zijn vel te kunnen redden met de vraag: „Wie heeft ons zien folteren?”. Volgens Argote waren alle beklagden „slachtoffers van het terrorisme”...

MAAT VOOR NIETS

Na vier maanden proces viel de uitspraak. Voor 'onwettige arrestatie' en moord werden generaal Galindo en Julen Elgorriaga tot 71 jaar veroordeeld.

Luitenant-kolonel Vaquero kreeg 69 jaar. Enrique Dorado en Felipe Bayo: 67 jaar + 8 maanden. Allen moeten (solidair) 25 miljoen pesetas betalen aan beide families.

Rafael Vera en Jorge Argote werden vrijgesproken.

Een maat voor niets! Want allen werden 'vrijgesproken van lidmaatschap van gewapende bende', ze werden eveneens vrijgesproken van 'het toebrengen van letsels' zoals folteren in Spanje genoemd wordt!

Hoewel met dit proces de meest zwarte bladzijde uit de 'Spaanse democratie' werd omgedraaid kwam de precieze rol van de Spaanse staat niet eens op tafel.

Jan Maas

Volgende week:

Kroniek van een aantal terechtstellingen

EL HORROR PURO HECHO REALIDAD. Se han descubierto en la localidad alicantina de Bussot los restos mortales de Joxi Zabala y Joxean Lasa, los dos jóvenes tolosarras secuestrados y desaparecidos en 1983 por el entonces llamado GAL. Ante estas imágenes, sobran los comentarios.

Een jachthond woude de lijken van Lasa en Zabala naar boven. Als een aanklacht tegen de moorden verscheen een foto van een hand zonder nagels in de kranten.

**Vandaag
liggen Lasa
en Zabala
broederlijk
naast elkaar
begraven.**